יודעז, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאַנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT פּרייז 15 גראָשען (מלוכה-לאָטעריע זייט 8, 9) פולע טאַבעלע פון דער הײַנט 10 זייטען

נײַער פאָלקסבלאַט

№ 187 | Łódź, Niedziela 13 sierpnia 1933 r. | עלפטער יאָהרגאַנג | לאָדז, זונטאג, כ״א מנחם אב תרצ״ג | № 187

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 224-71

ענטלאָפען דער פּרעזידענט פון קובא

עס איז שוין אויף זיין אָרט פאַרהאַן א נייער

המון האָט דעמאָלירט דעם פּרעזידענטס פּאַלאַץ

נ י ו - י אָ ר ק, 12. (ספּ. טעל.)

די קובאַנער אַרמײ האָט אַרויסגעשיקט צום פּרעזידענט מאַשאַדאַ, אַן אולטימאַטום, אין װעלכען עס װערט געפאָדערט אַז ער זאָל דימיסיאָנירען ביז 12 בייטאָג.

דער בעפעלקערונג האָט מען געמאָלדען אַז דער פּרעזידענט האָט עס צוגעזאָגט צו טון אין משך פון 24 ביז 48 שעה און עס װעט באַמינירט װערען אַ צײַטװײליגער פּרעזידענט.

די אַרמײ האָט צוגעגרייט אַן אױפשטאַנד אױפן גאַנצן אינזעל, מיט דער הילף פון דעם פלאָט און פליה-עסקאַדרע.

די אױפשטאַנד - בעװעגונג האָט אָנגעהױבען דער אַרטילעריע-באַטאַליאָן פון דער פעסטונג קאַ־באַנאַ, װעלכער האָט מיט דער הילף פון ראַדיאָ אױפגעפאָדערט צו דער אַקציע אַלע אָפּטײלונגען פון דער קובאַנישער אַרמײ.

מחמת דעם געמייניזאַמען הסכם פון דער אַרמײ, האָט דער באַטאַליאָן אין קאַבאַנאַ אָנגעצילעװעט אַלע האַרמאַטעס אױפ׳ן פּרעזידענטס פּאַלאַץ.

דער געג. הערמאַראַ איז אױפגעפאָדערט געװאָ-רען אַז ער זאָל אינפאָרמירען דעם פּרעזידענט דאָס די אַרמײ פאָדערט ער זאָל זיך צוריקציהען פון זיין אַמט, בכדי צו פערזיכערען דעם פּאָליטישען שלום אױף קובאַ, און אױסמײדען אַן׳אינטערװענץ מצד די פעראײניגטע שטאַטען.

ל אָ נ ד אָ ן, 12. (ספּ. טעל.)

דער פּרעזידענט מאַשאַדאַ איז אַװעק פון האַװאַנאַ אױף דער פּראָװינץ. דעם געװעזענעם פּרעזי־דענט האָט פערלאָזט נישט נאָר די אַרמײ, נאָר אױך זיין אײגענע פּאַרטײ.

ה אַ װ אַ נ אַ, 12. (ספּ. טעל.)

מחמת דעם געגנשטעלן זיך פון דער אַרמײ לגבי דער קאַנדידאַטור אױף פּרעזידענט פונ׳ם געג. הערעראַ איז אַרױסגערוקט געװאָרען די קאַנדידאַ־טור פון בילדונגס-מיניסטער קאַספּעדעס, װאָס איז אױפגענומען געװאָרען ענטוזיאַסטיש פון דער גאַנ־צער בעפעלקערונג.

פון האַװאַנער פּאָרט זענען אַפּגעגעבען גע־װאָרען 21 האַרמאַטען-שאָסען.

דער המון האָט דעמאָלירט די רעזידענץ פון געװעז. פּרעזידענט.

זומער-רעדוטע פון דער פּרעסע

שבת, ד. 26 אויגוסט ה. י. װעט פאָרקומען אין „העלענאָוו“ די

מאַסקען-באַל אין גאָרטען און אין זאַל,

מיט פיל אַטראַקציעס און איבעראַשונגען: שיס-בודעס, שפּאַצירען מיט לודקעס, סענסאַציאָנעלע ספּאָרט-פערטעטונגען / בילינגער בופעט / פאַנטען-לאָטעריע מיט פיל װערטפולע חפצים. — אילומינאַציע פון גאָרטען, פּרעכטיגער דזשאַז-אָרקעסטער אויף דער סצענע גרויסע אַרטיסטישע ר ע װ י ע. — אָנהויב 4 אַ זייגער נאָכמיטאָג. — געזעלצערע פּרטים קומען.

א עקסקורסיע קיין ארץ-ישראל

אויף ראש השנה װערט שוין אָרגאַניזירט
איינשרייבונגען װערען שוין אָנגענומען
אינפאָרמ. טעגליך פון 10—1 און פון 5—7 אָװ.
אין תוצרת ארץ-ישראל שרודמיעסקא 8

דער פערמיטלער-פערבאַנד 69 פּיעטריק. 69

(פריהער פּיעטרקאָװער 41)
די קאַנצעלאַריע איז טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָװענד
מאַכט בעקאַנט, אַז די מעקלערס, מיטגלי־דער פון אונזער פעראיין עמפּפעהלען אַ גרויסע אויסוואַהל פון פערשידענע

װאָהנונגען און לאָקאַלען

סאָלידע און רעעלע בעהאַנדלונג.
בעמערקונג: דער פעראיין איז נישט פעראַנטװאָרטליך פאַר די מעקלערס פון פּיעטרקאָװער 41.

פאַר
גאָלד, ביזשוטעריע
און לאָמבאַרד-קװיטעס
צאָהלט די העכסטע פּרייזען
איזידאָר פּיאַלקאַ
פּיעטריקאָװער 7.

װיכטיג פאַר דער אָרימער לאָדזער בעפעלקערונג

דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט, אַז ס׳איז ערעפענט געװאָרען דאָס

אַמבולאַטאָריום

בײַם פעראיין „מלבוש ערומים“ שעניעװיטשא 3/5,
װאו ס׳װערט ערטײלט מ ע ד י צ י נ י ש ע ה י ל ף אויפ׳ן אָרט. שיקט אויך אַרויס דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען מיט װיזיטעס אַהיים
נעהמט אויך אָן געבורטען און אַלע אַרט אַ נ אַ ל י ז ע ן. מיניפּאַלע אָפּצאָה־לונגען.
די פערװאַלטונג.

ערשטע לאָדזער מעכאַנישע בערעטען-אַפּרעטור
L. Tenenbaum
Łódź, Cegielniana 40
נעהמט אָן בערעטען צום פילצען, פאַרבען און פאָרמירען

אויגען - קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פּיעטריקאָװער 90, טעלעפ. 221-72
נעהמט אָן שטענדיגע אויגען-קראַנקע (צװעק אָפּעראַציע א. ז. װ.), װי אויך אַמבולאַטאָרישע פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אָװענד.

אַלע מוזען װיסען, אַז... די אַלע-מען גוט-בעקאַנטע כ ע מ י ש ע
װעשערײ און פאַרבערײ
פון 1-טען שטאָק פּיעטריקאָװער 21 אונטער פ י ר מ ע
א. װידאָװסקי
איז איבערגעטראָגען געװאָרען אויף
פּיעטריקאָװער 51
פיליע: פּיעטריקאָװער 10 (אין געװעלבער אין הויף)
אונזער דעװיז: בעסטע אויספיהרונג! ביליג־סטע פּרייזען! קומט און איבערצייגט זיך! געדענקט אונזערע נייע אַדרעסען!
פּיעטריקאָװער 51 און 10.

די לייטונג פון די ערשטע אָרטאָדאָקסישע
לערן- און ערציהונגס-אַנשטאַלטען
„דרכי נעם“
פון גרשון אליאשיס אין לאָדז
ערשטער „דרכי נעם“, קילינסקיעגאָ 50 טעל. 215-26
צווייטער „דרכי נעם“, אַל. 1-טער מאַי 20 טעל. 200-43
מאַכט בעקאַנט, אַז די בחינות און עקזאַמענס צום נייעם שול-יאָהר 1933/34 פאַר די ניי-אָנגעקומענע תלמידים, װי אויך פאַר די אַלטע תלמידים, װעלכע דאַרפען נאָכאַמאָל עקזאַמינירט װערען, הן אין די למודי קדש, הן אין די למודי חול, הויבען זיך אָן אי״ה דינסטאַג פ׳ ראה כ״ג מנחם אב (15 אויגוסט) ה. י.
די רעגולערע למודים צום נייעם שול-יאָהר, הן אין די למודי קדש, הן די למודי חול. הויבען זיך אָן אי״ה זונטאָג פ׳ שופטים כ״ח מנחם אב (20 אויגוסט) ה. י.
איינשרייבונגען װערען אָנגענומען טעגליך פון 9—1 און פון 4—7 אין די קאַנצעלאַריע בײַ די אויבענדערמאָנטע לערן-אַנשטאַלטען.
ד י ל ײ ט ו נ ג.

בעקאַנטמאַכונג.
דערמיט מאַך איך בעקאַנט דער ג. קונדשאַפט, אַז איך בין אַרויסגעטרעטען פון דער פירמע
L. EJBUSZYC נאַרוטאָװיטשא 2
װאו איך האָב געאַרבייט אַלס לייטער. גלייכצייטיג מעלד איך, אַז קירצליך ערעפען איך אַן׳אייגענעם
מאַגאַזין פון טריקאָ-אויסאַרבייטונגען
אויף פּיעטריקאָװער 33 „MAW“ א. פּ.
A. WOJLAND מיט אַכטונג
4154

8 קל. גימנאַזיום און פאָלקס-שולע
„בית אולפנא“
פּיעטריקאָװער 111 אַל. קאָשטשושקי 48 טעל. 176-46
די דירעקציע פון גימנאַזיום און פון דער פאָלקס-שולע מאַכט בעקאַנט אַז די איינשרייבונגען אין אַלע קלאַסען קומען פאַר טעגליך פון 10—2 נאָכמ. דער שכר למוד פערקלענערט. פאַר שילער אַבסאָלװענטען פון דער פאָלקס-שולע ספּעציעלע דערגענצונגס-קורסען פאַר למודי קדש. די עקזאַמענס פאַר נייע שילער הויבען זיך אָן דעם 15-טען ד. ח. די למודים דעם 20-טען ד. ח.
דירעקציע און פערװאַלטונג.

7 קלאַסיגע לערער-אַנשטאַלט
„תחכמוני“
אין לאָדז, שיענקיעװיטשא 3.
די לייטונג פון תחכמוני״ מאַכט בעקאַנט, אַז איינשרייבונגען פון נייע שילער װערען אָנגענומען אין אַלע קלאַסען װי אויך פאַר ענטװי־קעלטע קינדער פון 5 יאָהר אין A° (פאָרבערייטונגס-קלאַס).
די אַלע פאָרמאַליטעטען מיט דער שול-מאַכט ערלעדיגט די קאַנצעלאַריע אין שולע טעגליך פון 10 ביז 12 און פון 5 ביז 7 אָװענד.
אַכטונג עלטערן!
דער „תחכמוני״ צייכענט זיך אויס מיט זיין זאָרגפעלטיגער יודישער ערציהונג פון קינד.
דער „תחכמוני״ האָט בעװיזען אין משך פון זיין ערשטען יאָהר פון זיין עקזיסטענץ אויסצופיהרען דעם ברייטען פּראָגראַם פון למודי-קדש און למודי-חול צו דער גרעסטער צופרידענהייט פון דער לײטונג און עלטערן. 9736

פרעזידענט רוזוועלט זאל אינטערווענירן
וועגען די יודען-רדיפות אין דייטשלאנד

נ י ו - י א ר ק, 12 (יט"א טעלעגראפיש)
דער סענאט אין שטאט אלבאני, האט אנגענומען א רעזאלוציע, אויפצופאדערן רוזוועלט'ן, ער זאל אינטערווענירן וועגען די יודען-רדיפות אין דייטשלאנד.

צייטווייליגע פארשטייער
פון דער עקזעקוטיווע אויפן ציוניסטישען קאנגרעס

י ר ו ש ל י ם, 12 (יט"א טעלעגראפיש)
אויף דער צייט פון 18-טען קאנגרעס זענען בעשטימט געווארען, אלס צייטווייליגע פארשטייער פון דער עקזעקוטיווע: בן-צבי און אליהו בערלין.

פערטיילונג פון די מאנדאטען
צום 18-טען ציוניסטישען קאנגרעס

ל א נ ד א ן, 12 (יט"א טעלעגראפיש)
לויט די ביז-איצטיגע רעזולטאטען, זענען דא 300 דעלעגאטען צום ציוניסטישען קאנגרעס. די ליגע פארן ארבייטענדען א"י בעקומט – 139; אלגעמיינע ציוניסטען — 78; זשאבאטינסקי – 43; גראסמאניסטען — 4; מזרחי – 32 מאנדאטען.
די וועלט-ליסטע גיט נאך צו 15 מאנדאטען, וועלכע וועלען פערטיילט ווערען.

גרויסע קאטאסטראפע שטייט פאר
די פוילישע יודען אין ברעסלוי
פוילישע רעגירונג אינטערווענירט

ו א ר ש א, 12 (טעלעפאניש).
דער פעראייניגטער קאמיטעט צו בעקעמפען די רדיפות געגען יודען אין דייטשלאנד, האט היינט בעקומען א פערטרוידיכע ידיעה וועגען א נייע קאטאסטראפע, וואס שטעהט פאר די פוילישע יודען אין ברעסלוי. די דאזיגע קאטאסטראפע איז עלול אין די נאהענטסטע טעג ברענגען צו א פולשטענדיגער רואין פון הונדערטער יודישע פאמיליעס.
דער קאמיטעט האט בעשלאסען אנצונעמען אלע מיטלען, וואס זענען פארהאן אין זיין רשות, כדי צו העלפען די יודען, וואס זענען בעדראהט פון דער קאטאסטראפע;

ו א ר ש א. 12 (טעלעפאניש)
צוליב די פערטרוליכע ידיעות וועגען דער פאניק-שטימונג, וואס הערשט ביי די יודען אין ברעסלוי, האט א דעלעגאציע פון קאמיטעט צו בעקעמפען דעם היטלער-טעראר אין דייטשלאנד, זיך געווענדט צום אויסערן-מיניסטעריום וועגען אונטערנעהמען געוויסע שריט.
דאס אויסערן-מיניסטעריום האט ארויסגעגעבען אינסטרוקציעס צום קאנסול אין ברעסלוי אנצונעהמען אלע שריט צו שיצען דאס לעבען און פערמעגען פון די פוילישע יודען אין ברעסלוי.

באלבא'ס עסקאדרע איז אנגעקומען קיין איטאליען

ר ו י ם, 12 (ספ. טעל.)
באלבא האט אויסגעלאנדעט אין פיומיטשינא 8 מיט 30.
דער המון האט שטורמיש בעגריסט דעם בעזיגער פון אטלאנטיק.
מוסאליני גופא האט זיך צוקושט מיט באלבא'ן.
עס זענען אפגעגעבען געווארען א ריידע הארמאטען-שאסען צום קבלת פנים פון דער עסקאדרע.

פוילען האט געוואונען אויף דער ירידה פונם דאלאר

ד א נ צ י ג, 12 (טעלעפאניש)
„דאנציגער נייעסטע נאכריכטען" שטעלט פעסט, אז די ווירטשאפט פון פוילען איז די איינציגע, וואס האט געוואונען אויף דער ירידה פון דעם געפאלענעם דאלאר.
דאס פאלען פונם דאלאר-קורס האט געבראכט צו א בעדייטענדער פליסיגקייט פונם פוילישען געלד-מארק, וואס האט אין רעזולטאט געבראכט צו דער שטייגערונג פון פרייזען, פערגרעסערטע בעשעפטיגונג און פערקלענערונג פון דער ארבייטסלאזיגקייט.

א יודישער יונגערמאן שעכט זיין קריסטליכע געליבטע
און שניידט זיך אליין איין דעם האלז
די שוידערליכע ליבעס-טראגעדיע האט זיך אפגעשפילט אין טאמאשאוו

ט א מ א ש א ו - מ א ז., 12 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) היינט האלב 9 אווענד האט זיך דא אפגעשפילט א בלוטיגע טראגעדיע, וואס האט זיך געענדיגט מיט א מארד און זעלבסט-מארד פון א יודישען יונגערמאן און זיין קריסטליכער געליבטע.
מענדעל זילבערג, א פערמעגליכער יונגערמאן, וועמענס עלטערן עס בעזיצען א הויז אין א גארטען אויף אנטאניעגא 46 אין טאמאשאוו האט זינט א לענגערע צייט געהאט ליבעס-פערהעלטנישן מיט דער ארבייטערין פון דער ווילאנאווער קונסט זייד-פאבריק, סטעפאניא מעלטשארעק פון טאמאשאוו (פאלורניאווא 20).
דאס יונגע פארל האט, נישט קוקענדיג אויף דעם אונטערשייד פון אמונה- און נאציאנאליטעט-צוגעהעריגקייט, בעשלאסען חתונה-צוהאבען. די איינציגע שטערער זענען געווען די עלטערן.
ביידע פערליבטע האבען, פערשטעהט זיך, א סך געליטען דערפון. נעכטען אווענד האט מענדעל זילבערג פערבעטען צו זיך אין גארטען אריין זיין געליבטע, וועלכער ער האט איינגעשניטען דעם האלז מיט א ראזיר-מעסער. דערנאכדעם האט זילבערג אויך אויף זיך געבראכט אליין איינשניידענדיג זיך דעם האלז.
די צוזאמענגעלאפענע מענשען האבען אויפגעהויבען אן אלארם. פון טייכען אפגעגאנגען בלוט האט מען ביידע קרבנות פון דער טראגישער ליבע אפגעפיהרט אין שפיטאל אריין. אויפן וועג צום שפיטאל איז די 20 יעהריגע סטעפאניא מיעלטשארעק געשטארבען. דער 26 יעהריגער מענדעל זילבערג ראנגעלט זיך מיטן טויט אין שווערע יסורים.
מ'דארף צוגעבען, אז זילבערג איז אן'איינציגער מענש. נישט לאנג צוריק האט ער ארויסגעלאזט זיינס א בוך נאוועלען „אין געראנגעל".
דער שוידערליכער פאל האט אין טאמאשאוו געמאכט אן'ערשיטערנדען איינדרוק.

ד"ר מעד.
מ. העללער
ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע
צוריקגעקעהרט
8 טראגוטא 8, טעל. 17989.
נעמט אן ביז 10 פריה און פון 4-8 אוו.
פאר פרויען א ספעציעלע ווארטע-זאל.
אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

אויספלוג קיין וויען פאר 165.– זל.
אינפארמאציעס: „Wagons-Lits-Cook" Piotrkowska 64 ●●● איינשרייבונגען ביז'ן 12 אויגוסט 1933

7-קלאסיגע שולע און פרעבעל-שולע
קאצענעלזאן-נאחומאוו
פאמארסקא 20 (צווייטער דורכגאנג סאלנא 4) — טעל. 01-177
איינשרייבונגען פון נייע שילער ווערען אנגענומען אין אלע קלאסען, ווי אויך פאר ענטוויקעלטע קינדער פון 5 יאהר אין A^0 (פארבערייטונגס-קלאס).
אין פרעבעל-שולע ווערען אנגענומען קינדער פון 3 יאהר אן.
ביי דער שולע עקזיסטירט א נאכמיטאג-הנהה-שולע פאר אונבעמיטעלטע אדער פיזיש-שוואכע קינדער.
אונטערריכטס-שפראך אין שולע, ווי אויך אין פרעבעל-שולע — פויליש. די העבראישע שפראך און די למודי-קודש זענען געשטעלט אויף דער העכסטער מדרגה. די פארמאליטעטן מיט דער שול-מאכט ערלעדיגט די קאנצעלאריע.
די למודים הויבען זיך אן דעם 21/8 (כ"ט אב).
דער לאקאל פון שולע איז פערגרעסערט. איינשרייבונגען פון 10 פריה ביז 2 נ"מ.
אכטונג! דער שול-פראגראם איז צוגעפאסט צום נייעם געזעץ פאר רעארגאניזאציע פון נאנצען שול-וועזען. נאכ'ן ענדיגען פון 7 אדזשיאלען טרעטען די שילער אריין אין א האנדעלס- אדער פאך-שולע, און נאך 6 אדזשיאלען אין גימנאזיום. די פרייזען פון שכר-למוד זענען בעדייטענד פערקלענערט.

צאהן-דאקטאר
Sperling
צוריקגעקעהרט
זאוואדזקא 1, טעל. 143-06
נעמט אן פון 10–1 און פון 3-6 נאכמ.

א לאנגיעהריגער
מיליטער-בעאמטער
ערטיילט אייך עצות און אנווייזונגען פאר צוריקגעקומענע פון אויסלאנד וועלכע האבען צוליב וועלכע עס אין סיבות נישט דורכגעמאכט דאס מיליטער-דינסט. :–: ספעציאליסט אין שרייבען פון ביטעס פאר
איינציגע שפייזערס
ב. מאז פיעטריקאווער 10

אנגעקומען א טראנספארט
ארץ-ישראל-האניג
פון פאמעראנצען און עקאליפטוס ספעציעל פאר הייזעריגע, לונגען ליידענדע און אויף א הוסט
אין „תוצרת ארץ-ישראל"
(א"י-געוועלב) שרודמיעסקא 3

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
צוריקגעקעהרט
נעמט אן פון 8—11 פריה, פון 1—2 מיטאג און פון 5—9 אווענט. זונטאג פון 10—1 מיטאג
אלע ארט אנאליזען.
פאר ארבייטסלאזע לעטשניצע-פרייזן

שוין ערשינען
בעונך
ריכטונג אין פראזע
פון
פרץ אפאטשנער
מיט בעשטעלונגען זיך ווענדען:
P. OPOCZYŃSKI,
Łódź, Piotrkowska Nr. 69.

Dr
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראז-קראנקהייטען
צו לעטשניצע-פרייזען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–4, 8-9 אוו.

שייטלען
מיט פאריזער שרינדעס
ווי אויך פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקלאסיג און רעעל אויסגעארבייט צו בילינע פרייזען
אנדולאציע און מאניקור
ביי קערש, סטווערא 15

שלאסעריי-ארבייטען,
ווי אויך אויטאגענישע שווייסונגען מעטאל-בעארבייטונגען
מאשינען-טיילען
פירט אויס ביליג
J. REDER, Łódź
קאנסטאנטינער 11/13.

די ביורא פון ציישונגען
— פון —
Aleksander
KLINGBEIL
ציגעל-גאס 22
פערסם'ט לאדז
מיט דער
היטלערישער
פרעסע.

די ליישונג פון די
ארטאדאקסישע לערן- און ערציהונגס-אנשטאלטען
„בית-תלמוד"
פון אליעזר פאסטערנאק אין לאדז
ערשטער „בית-תלמוד"
פיעטריקאווער 18 ווסכאדניא 41, טעל. 157-16.
צווייטער „בית-תלמוד"
נאפיורקאווסקיעגא 39
מאכט בעקאנט, אז דאס איינשרייבען ווי אויך די בחינות און עקזאמענס פאר די נייע תלמידים ווי אויך פאר די אלטע תלמידים, וועלכע דארפען עקזאמינירט ווערען הויבען זיך אן דינסטאג כ"ג מנחם אב (15 שערפיען ה.י.)
די נארמאלע למודים צום נייעם שול-יאהר, הויבען זיך אן אי"ה זונטאג, פ' שופטים, כ"ה מנחם אב (20 שערפיען ה. י.)
די ליישונג.

Z pr. szk. państw.
7-קל. מענער-שולע פון
ש. שולדענרייך
29 פאלודניאווא 29
עם גן-ילדים איז די געוואונשענע שולע פאר קינדער, וואס די עלטערן ווילען זיי געבען צוזאמען מיט וועלטליכע בילדונג א שטרענגע רעליגיעזע ערציהונג און גרינדליכע לעהרע אין תנ"ך, העברעאיש ווי אויך אין תלמוד. דאס לעהר-פערסאנאל בעשטעהט פון די בעסטע פעדאגאגישע קרעפטען. אין פארבערייטונגס-קלאס ווערען אנגענומען שילער פון 5 און א האלב יאהר, אהן שום קענטניס.
איינשרייבונגען טעגליך אין אלע קלאסען פון 9-2 און פון 4–6 נאכמ. די למודים הויבען זיך אן זונטאג, דעם 20-טען שערפיען ד. י.

אנאנסען אין „נייעם פאלקסבלאט"
האבען דעם גרעסטען ערפאלג

בעראטונג פון פעראייניגטען קאמיטעט

צו בעקעמפען די רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד

וו א ר ש א 11. (יט"א).

די עקזעקוטיווע פון פעראייניגטען יודישען קאמיטעט צו בעקעמפען די רדיפות געגען יודען אין דייטשלאנד, האט פרייטאג, אונטערן פארזיץ פון דר. גאטליב, אפגעהאלטען א ספעציעלע זיצונג, געווידמעט דער איינלאדונג, וואס איז אנגעקומען פון דעם עקזעקוטיוו-קאמיטעט פאר דעם יודישען וועלט קאנגרעס, צו שיקען דעלעגאטען אויף א קאנפעררענץ וואס וועט פארקומען אין זשענעווע פון 5-טען ביז'ן 7-טען סעפטעמבער ה.י.

אין דער איינלאדונג פונ'ם עקזעקוטיוו-קאמיטעט, וועלכע איז אונטערגעשריבען פון דר. סטעפען ווייז און בערנארד דויטש, אין נאמען פון אמעריקאנער יודישען קאנגרעס און לעא מאצקין און י. עפרויקין — אין נאמען פונ'ם קאמיטעט פון די יודישע דעלעגאציעס, ווערט געזאגט, אז די קאנפערענץ וועט האבען א דאפעלטע אויפגאבע:

1) פעסטצושטעלען די צייט, ארט, מאראליטעט, ווי אויך דאס פראגראם פון פארשטעהענדען יודישען וועלט-קאנגרעס און די דערצו נויטיגע פארבערייטונגס-ארבייט.

2) פעסטצושטעלען די דירעקטיווען פאר'ן ווייטטערען קאמף פאר דער צוריקשטעלונג און זיכערונג פון די רעכט פון די דייטשע יודען, ווי אויך אפצוהענדען די געפאהר וואס דראהט דעם גאנצען יודענטום דורך דעם דייטשען אנטיסעמיטיזם.

אין דער איינלאדונג ווע"ט דעם פעראייניגטען קאמיטעט פארגעלעגט צו דעלעגיר'ען אויף דער קאנפערענץ 12 פארשטעהער.

אין דער דיסקוסיע וואס האט זיך ענטוויקעלט ארום דער פראגע פון בעטייליגען זיך אין דער זשענעווער קאנפערענץ האבען אנטיילגענומען די ה"ה דעפ. ראזמארין, זישע פרידמאן, פרעזעס מאזור, אהרן וואהרהאפטיג, רעד. קליינבוים, פרעזעס לעוויטע, רעד. טורקאו, רעד. שוואלבע א. אנד.

א טייל רעדנער זענען געווען אין דער מיינונג דאס היות דער פעראייניגטער קאמיטעט צו בעקעמפען די רדיפות געגען יודען אין דייטשלאנד איז געגרינדעט געווארען אויסשליסליך צוליב געוויסע אבגעצייכענטע צוועק, קאן ער זיך נישט בעטייליגען אין א קאנפערענץ וואס האט נישט צו טון מיט דער לאגע פון די דייטשע יודען, ווי למשל דאס אויסארבייטען א פראגראם פון יודישען וועלט-קאנגרעס וואס געהערט צו פארשטעהער פון די יודישע פאליטישע ארגאניזאציעס.

נאך א לענגערען מיינונגס-אויסטויש איז בעשלאסען געווארען אז דער פעראייניגטער קאמיטעט דעלעגירט זיינע פארשטעהער צו דער זשענעווער קאנפערענץ כדי זיך צו בעטייליגען אין צווייטען פונקט פון דער אנגעצייכענטער טאג-ארדנונג.

די פארשטעהער פון פעראייניגטען קאמיטעט וועלען גלייכצייטיג בעקומען פרייע הענד זיך צו בעטייליגען בלויז אין זייער פערזענליכען נאמען אינ'ם ערשטען פונקט פון דער גענפער קאנפערענץ, אבער נישט אלס פארשטעהער פון פעראייניגטען קאמיטעט.

עס איז אויך בעשלאסען אז אלע דעלעגאטען צו דער צעלבע מיטגלידער פון דער דעלעגאציע וואס געהערען צו פערשידענע ריכטונגען און אנשויאונגען בנוגע דעם פראבלעם פון רופען א יודישען וועלט-קאנגרעס קענען אין זשענעווע נעהמען די איניציאטיווע וועגען דער בעטייליגונג פון פוילישען יודעןטום אין דעם געפלאנטען יודישען וועלט-קאנגרעס.

עס איז אויך בעשלאסען אז אלע דעלעגאטען צו זשענעווער קאנפערענץ סיי פון ווארשע סיי פון דער פראווינץ, מוזען פאהרען אויף זייער אייגענע קאסטען און נישט אויף די הוצאות פון די קאמיטעטען.

אין אנהויב פון דער פערזאמלונג האט ה' אדוואקאט אלאמוצקי אין נאמען פון ווירטשאפטליכען אנטי-היטלעריסטישען באיקאט-קאמיטעט אפגעגעבען אן ערקלערונג, אין וועלכער ער האט פעסטגעשטעלט דאס די ידיעה, וואס האט זיך בעוויזען אין געוויסע צייטונגען וועגען ערלויבנישען, וואס דער באיקאט-קאמיטעט זאל מכלומרשט האבען געגעבען אויף אריינצופירען דייטשע סחורות, איז פון אנהויב ביז'ן סוף אן אויסגעטראכטע רכילות. וואס איז אויף גאר'נישט בעגרינדעט, די עקזעקוטיווע האט די דאזיגע ערקלערונג גענומען צו קענטניש.

אירלאנד ערב א בירגער-קריג

ס'זאל איינגעפיהרט ווערען בעלאגערונגס-צושטאנד

צוליב די ארויסטרעטונגען פון די פאשיסטען

לאנדאן, 12. (ספ. טעל.)

די פאליטישע לאגע אין אירלאנד איז לעצטענס געווארען זעהר געשפאנט, דע וואלערא האט א רייגעטראגען א רייהע פארשלאגען וואס בעדייטען א ווייטערדיגען שריט איבערצורייסען די פעדים, וואס פערבינדען נאך אירלאנד מיט גרויס-בריטאניען. די דאזיגע פארשלאגען זענען געצילט געגען די פראראגאטיווען וועלכע עס האט נאך די ענגלישע קרוין און דארפען דערפיהרען צו בעזייטיגען פון אירלאנד דעם קעניגליכען גענעראל-גובערנאטאר.

מען איז זיכער אז דאס אננעהמען די דאזיגע פארשלאגען וועט דערפיהרען צו דעם פראקלאמירען אין אירלאנד א רעפובליק.

אבער אויך די אפאזיציע שלאפט נישט און קאנצענטרירט איצט איהרע כוחות, ס'קומען פאר אונטערהאנדלונגען צווישען די פיהרער פון דער צענטרום-פארטיי מיט די פיהרער פון דער פארטיי פון געוו. פרעזידענט קאסגראוו וועגען א פעראייניגונג. די דאזיגע ביידע פארטייען שטייען אויפ'ן שטאנדפונקט פון פיהרען א פאליטיק פון איינהאלטען די גוטע בעציהונגען און די אפהענגיגקייט פון ענגלאנד.

אויסער דעם האבען איצט ענטוויקעלט א שארפען קאמף געגען דער רעגירונג די פאשיסטישע „בלויע העמדלעך", דער פיהרער פון דער דאזיגער פאשיסטישער ארגאניזאציע האט אויפ'ן קומענדיגען זונטאג בעשלאסען צו רופען א גרויסע דעמאנסטראציע אין דובלין, הגם די רעגירונג האט בדעה די דאזיגע דעמאנסטראציע צו פערבאטען, וועט זי דאך גערופען ווערען. אזוי ווי דובלין רעכענט זיך פאר א פעסטונג פון דע וואלעראס אנהענגער, איז דער פאקט פון רופען דארטען די דעמאנסטראציע זעהר סימפטאמאטיש. די פאשיסטען בעמיהען זיך צו ברענגען צו דער דעמאנסטראציע זייערע דרייסיג טויזענט חברה-לייט, פון דער א.ג. „נאציאנאלער גווארדיע". דע וואלעראס רעפובליקאנישע גווארדיע איז אבער פיל צאהלרייכער. — זי ציילט 150 טויזענד מיטגלידער.

לאנדאן, 12. (ספ. טעל.)

פון דובלין איז מען מודיע אז צוליב דער פערשארפטער פאליטישער סיטואציע ווערט איצט ארומגערעדט די פראגע וועגען איינפיהרען בעלאגערונגס-צושטאנד. די רעפובליקאנישע ארמיי געפינט זיך אין אלארם-גרייטקייט.

אין די פאליטישע קרייזען רעכענט מען, אז דע וואלערא וועט צוליב טאקטישע טעמים אפציהען דאס ארויסגעבען פעראָרדנונגען קעגען די פאשיסטען, ער וועט אננעהמען א בעשלוס ערשט אין דער לעצטער מינוט. דער פיהרער פון די „בלויע העמדלעך" (אירלענדישע פאשיסטען) גענעראל אדעפי האט דערקלערט אז ער איז דעצידירט איינצוארדנען א מאניפעסטאציע פון זיין ארגאניזאציע, ווען אפילו די רעגירונג וועט דאס פערווערען, אין אזא פאל וועט די מאניפעסטאציע פארקומען נישט זונטאג, נאר שבת אדער מאנטאג, דער גענעראל האט אפגעלייקענט די קלאגען אז ער וויל ארויסרופען א בירגער-קריג און האט אונטערגעשטראכען אז זיין ארגאניזאציע איז נישט בעוואפענט בנוגע דעם פאליטישען פראגראם פון די „בלויע העמדלעך" האט דער גענעראל דערקלערט אז דער אירלענדישער פארלאמענט וויל נאר „רעפארמירען" די פארלאמענטארישע ארדנונג, נישט אנפיהרענדיג קיין דיקטאטור, אנשטאט אלגעמיינע וואהלען זאל יעדע געוועלשאפטליכע קארפאראציע וועהלען איהרע פארשטייער. די מאסען-מאניפעסטאציע פון די „בלויע העמדלעך" האט געזאגט דער גענעראל, האט דעם צוועק אויפצוזועקען דעם פאשיסטישען גייסט אין די ברייטסטע קרייזען פון פאלק. דער אירלענדישער היטלער האט צום סוף אויסגעדריקט זיין איבערצייגונג אז אין משך פון 2—3 יאהר וועט אירלאנד זיין א פאשיסטישע מלוכה.

דובלין, 12 (ספ. טעל.)

דער יוסטיץ-מיניסטער פון אירלאנד האט פערעפענטליכט א פעראָרדענונג, וואס פערבאט די דעפילאדע פון די „בלויע העמדלעך".

דער גענ. א'דופע האט ערקלעהרט, אז למען השלום און רוהיגקייט האט ער בעשלאסען אפצורופען די דעפילאדע.

גלייכצייטיג האט די רעגירונג צוריקגעשטעלט די קראפט פון דעם פערעפענטליכטען געזעץ וועגען עפענטליכער זיכערקייט, וואס דע-וואלערא האט בשעתו, זייענדיג אין דער אפאזיציע, געוואלדיג בעקעמפט.

פאריז, 12 (ספ. טעל.)

לויט די לעצטע ידיעות, איז די סיטואציע אין אירלאנד, ובפרט אין דובלין, א שטארק אומרוהיגע.

דע-וואלערא האט ארויסגעגעבען א פערבאט צו איינארדענען וואפערע נישט איז מאניפעסטאציעס, ובפרט פון די „בלויע העמדלעך".

דורך פאליציי זענען בעזעצט אלע סטראטעגישע פונקטען.

טראץ דעם פערבאט זענען אלע צוגען, וואס קומען אן קיין דובלין איבערפולט מיט די „בלויע העמדלעך".

געגען פראוואצירען עסטרייך

די צווייטע אינטערווענץ פון פראנקרייך און ענגלאנד אין בערלין

פאריז, 12 (ספ. טעל.)

צו די נישט-אויפהערענדיגע פראוואקאציעס מצד דייטשלאנד לגבי עסטרייך. האבען די רעגירונגען פון פראנקרייך און גרויסבריטאניען בעשלאסען אויפסניי אויפצופאדערן די דייטשע רעגירונג צו אויפהערען די אנטי-עסטרייכישע ראדיא-פראפאגאנדע.

דער דאזיגער בעשלוס איז אנגענומען געגעווארען אויף א קאנפערענץ צווישען דעם פרעמיער דאלאדיע און דעם אמבאסאדאר פון גרויס-בריטאניען, לארד טיירעל.

פאריז, 12 (ספ. טעל.)

די פרעסע גיט איבער, אז נישט געקוקט אויף די פערזיכערונגען פון דער היטלער-רעגירונג אפצושטעלען די אנטי-עסטרייכישע העצע, ווערט דאך די דאזיגע העצע פארטגעזעצט ווייטער דורך דער מינכענער ראדיא-סטאציע. נעכטען האט דער היטלערישער אגיטאטאר האביכט געהאלטען א גרויסע רעדע דורך ראדיא, אין וועלכער ער האט ווידער שטארק אטאקירט דאלפוס'ן און האט פערגליכען זיין פאליטיק פון די סעפאראטיסטישע באנדעס אין אויבער-ריין מיט 14 יאהר צוריק.

אויף היינט איז דורך דער מינכענער ראדיא-סטאציע אנגעזאגט געווארען א רעפעראט פון היטלערישען זשורנאליסט העניג, וועלכער איז לעצטענס ארויסגעשיקט געווארען פון עסטרייך.

דער „קאדידיען" פרעגט: צי האבען די ברייטערישע היטלעריסטען בעשלאסען נישט צו פאלגען היטלערס באפעהל אפצושטעלען די אנטי-עסטרייכישע פראפאגאנדע, אדער — היטלער האט בעשלאסען צו פראוואצירען די אינטערנאציאנאלע עפענטליכע מיינונג און צו צווינגען די רעגירונגען פון פראנקרייך און ענגלאנד דעם דאזיגען גאנצען אינצידענט איבערצוגעבען דער פעלקער-ליגע?

אינ'ם דייטשען גיהנום-העסעל

בערלין, 12. (ספ. טעל).

פאריגע נאכט איז ווידער פארגעקומען א גרויסע אבלאווע אויף די שאסיען פון בערלינער קרייזן.

זוכענדיג קאמוניסטישע מאטעריאלען האבען שטורמיסטען רעווידירט אויטאס און ראווערען, אין איינעם פון די בערלינער הייזער איז ענטדעקט געווארען א סך קאמוניסטישע ליטעראטור. פון די 6 ארעסטירטע, איז איינער דערשאסען געווארען.

אין משך פון די לעצטע טעג זענען ארעסטירט געווארען אנ'ערך 200 פערזאן, וועלכע מ'האט ארריבערגעשיקט אין די קאנצענטראציע-לאגערען.

אין עסען האט מען ענטדעקט א גרויסע צענטראלע פון קאמוניסטישע קורירען, פופצעהן פערזאן זענען ארעסטירט געווארען.

בערלין, 12. (ספ. טעל.)

דער פראצעס געגען די בעשולדיגטע אין אונטערצינדען דעם רייכסטאג האן-לעבען און די אנדערע וועט פארקומען נישט פריהער ווי סוף סעפטעמבער.

לייפציג, 12. (ספ. טעל.)

די דייטשע פאליציי-מאכט האט ארויסגעשיקט פון די גרעניצען פון דייטשלאנד 4 פוילישע ארביטער פון ברען, נעבען לייפציג.

די דאזיגע ארביטער האבען שוין דארט געוואוינט עטליכע צענדליג יאהר און האבען זיך דארט געהאט איינגעארדנעט מיט זייערע משפחות.

פאריז, 12. (ספ. טעל.)

די צייטונגען זענען מודיע פון בערלין, אז די דייטשע רעגירונג האט ארויסגעגעבען א פעראָרדנונג וואס מאכט פאר אונמעגליך די דייטשע בירגער צו בענוצען זיך מיט וואס'ער-נישט-איז פרעמדע ים-ליניעס.

לייפציג, 12. (ספ. טעל.)

„נייע לייפציגער צייטונג" איז מודיע, אז דער שטאט-ראט פון לייפציג האט בעשלאסען אויף דער לעצטער זיצונג פונ'ם 1 יאנואר 1934 צו ענדער'ען דעם נאמען פון פירשט פאניאטאווסקיס גאס און בריק אויף „גאטשעד-שטראסע" אדער שול-בריק.

בערלין, 12. (ספ. טעל.)

די מלוכהשע געהיים-פאליציי טיילט מיט, אז דאס גאנצע אומבעוועגליכע פערמעגען פון דעם סאציאל-דעמאקראטישען „פארווערטס" צוזאמען מיט דער דרוקעריי און די געביידעס איז איבערגענומען בעווארען דורכ'ן פרייסישען אינערן-מיניסטעריום און איבערגעגעבען געווארען אלס אנ'אייגענטום פון דער „מלוכה'שער קאנצענטראציע-געזעלשאפט".

בערלין, 12. (ספ. טעל.)

דער מינכענער שטאט-ראט האט בעשלאסען תיכף צו שליסען די אויסשטעלונג פון בעריהמטען קאריקאטוריסט גול-בראנסאן, דער לאנג-יאהריגער מיטארבייטער פון פאליטיש-סאטירישען וואכענבלאט „סימפליציזמוס". דער בעשלוס איז מאטיווירט געווארען מיט, וואס גולבראנסאן זאל האבען פאר אויסלענדישע אינטעלעקטואליסטען אפגעהוזקט פון די היטלערישע פיהרער.

לייפציג, 12. (ספ. טעל.)

די טעג זענען ווידער אדורכגעפיהרט געווארען גרויסע ארעסטען צווישען פוילישע בירגער, יודען אין זאקסען. די ארעסטירטע ווערען בעשולדיגט אין פיהרען אנ'אנטי-מלוכהשע טעטיגקייט.

דער פוילישער קאנסול האט פיל מאל איבטערווענירט ביי דער ארטיגער מאכט.

פאריז, 12. (ספ. טעל.)

דער דייטשער עמיגראנט, דער געוועזענער דייטשער ריכטער וואלפער דעלמאן, איז בעגאנגען זעלבסטמארד, אויפהענגענדיג זיך אויף א קליאמקע. דעלמאן וועלכער האט געהאט אויסשליסליך דייטשע יודיד'ישע בילדונג, האט נישט געקענט געפינען קיין שום בעשעפטיגונג און האט פאר זיינע בעקאנטע לעצטענס זיך בעקלאגט אז איהם בלייבט נישט איבער עפעס אנדערש ווי בעגיין זעלבסטמארד.

בערלין. 12. (ספ. טעל.)

אינ'ם משוגעים-הויז אין ברעמען איז אויסגעבראכען א גרויסע שרפה.

די צאהל קרבנות איז דערוויל נישט פעסטגעשטעלט געווארען.

דאס פייער זאל האבען אונטערגעלייגט איינער פון די גייסטיג-קראנקע (?)

די ווייטערדיגע אויספארשונג אין ענין ארלאזאראוו-מארד

ירושלים, 12 (י.ט.א. טעלעגראפיש)

אין צוזאמענהאנג מיט די עדות-דערקלעהרונגען ביים פערהער פון די אנגעקלאגטע אין דעם ארלאזאראוו-מארד, דארף צוגעגעבען ווערען, אז פרוי ארלאזאראוו האט נישט דערקענט ראזענבלאט'ן ביי צוויי קאנפראנטאציעס, און דאגעגען ביי 3 האט זי איהם יא דערקענט.

צוזאמען זענען געווען 5 קאנפראנטאציעס.

א חוץ דעם זענען פערהערט געווארען אפיצירען, וועלכע האבען דערקלעהרט, ווי-אזוי זיי האבען דערקענט סטאווסקיס טריט ביים ארט פון מארד.

דער פאליציי-דאקטאר האט דערקלעהרט, אז ביים אונטערזוכען סטאווסקי'ן האט ער ביי איהם פעסטגעשטעלט קליינע וואונדען אויף די הענד.

לויט ווי די פאליציי דערקלעהרט זאלען די וואונדען זיין פון אריבערקלעטערן דעם פארקאן מיט דראהט.

די ווייטערדיגע אויספארשונג איז אפגעלייגט געווארען אויפ'ן 24 ד. ח.

יאפאנישע קאמוניסטען זאלען האבן געפלאנט א מיליטער-בונד

לאנדאן, 12 (ספ. טעל.)

רייטער-אגענטור מעלדעט פון טאקיא, אז דארט איז ענטדעקט געווארען א גרויסע מיליטער-פערשווערונג, וואס איז געפלאנט געווארען דורך די קאמוניסטען.

אויסגערעכענט איז געווען, אז דער בונט זאל זיך אנהויבען בעת די לופט-מאנעוורעס, און די געווארפענע פעטארדעס זאלען פערביטען ווערען דורך אמת'ע באמבעס, וואס וואלטען אנגעמאכט גרויסע חורבנות.

די פלענער זענען אבער בעצייטענס ענטדעקט געווארען דורך דער פאליציי, און די פערשווערונג איז דערשטיקט געווארען אין שורש.

מ'זאל האבען ארעסטירט העכער 100 פערזאן און צווישען זיי עטליכע העכערע אפיצירען.

לאדז.
13 אויגוסט 1933

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז.
13 אויגוסט 1933

עטליכע באטיצען מיט א קורצען פירוש

אַרישע בעדער, יודען-אקוואריום, יודען-געליבטע און לייפציגער מעסע

אָהן אספעציעלער טענדענץ, נאר ווייל אין געגענפאל האלט עס ביי די היטלעראווצעס געהייסען „גרויל-פראפאגאנדע" מיט אלע איהרע געפעהרליכע קאנסעקווענצען פאר'ן בעשולדיגטען, זעצען אין דער „יודישער רונדשוי" אפגעדרוקט איינע נאך דער אנדערער צוויי גרעסערע באטיצען, די ערשטע הייסט „יודען אויסגעשלאסען" און ענטהאלט א רייהע פערארדנונגען פון די נאציאנאל-סאציאליסטען און פערשידענע אפיציעלע אמטען בנוגע יודען. די צווייטע הייסט „קיין אריער-פאראגראף פאר דער לייפציגער מעסע".

אין דער ערשטער באטיץ לייענען מיר:

אלס די ערשטע גרעסערע שטאט האט נירענבערג פערארדנעט אז פאר יודען איז פערבאטען דער צוטריט אין די שווים-בעדער פון אלע שטעטישע באד-אנשטאלטען, דער פערבאט איז נישט חל אויף די וואנעס און טושען. יודען איז אויך פערבאטען דער איינגאנג אויפן נירנבערגער סטאדיאן.

ווי עס מעלדעט די „פרענקישע טאגעצייטונג" וועלכע ווערט ארויסגעגעבען פון רייכסטאג-דעפוטאט יוליוס שטרייכער, (אט דער פערשוין האט זיך אין אן אינטערוויאו אליין רעקאמענדירט אלס פערביסענסטער און געפעהרליכסטער אנטיסעמיט, ער האט עס אנגעפיהרט מיט דער אפיציעלער באיקאט-אקציע פון 1 אפריל ל.י. בעמ. פון דער רעד. נ.פ.) האט דער געמיינדע-ראט פון אבער-אסבאך פערעפענטליכט די פאלגענדע בעקאנטמאכונג, געצייכענט פון בירגער-מייסטער לעוו:

„דערמיט ווערט געבראכט צו קענטניש, אז פאר פרעמדראסיגע איז פערווערט צו בעטרעטען די געגענד פון אבער-אסבאך, אונטער-אסבאך און רימבאך, סיידען אז זיי וועלען האבען דערצו די ערלויבניש פון דעם אונטער-געשריבענעם, בייס עובר זיין אויפ'ן דאזיגען בעשלוס וועט די געמיינדע וויסען ווי אזוי זיך צו שיצען".

די „פרענקישע טאגעצייטונג" איז מודיע פון דעבענדארף דאס דער דארטיגער געמיינדע-ראט האט איינשטימיג בעשלאסען ענטגילטיג מיטצוטיילען דער גאנצער געמיינדע, אז דער האנדעל מיט יודען איז פערבאטען.

דער בירגער-מייסטער פון ערלאנגען, א. גראס האט ארויסגעגעבען די פאלגענדע בעקאנטמאכונג:

„דאס שטעטישע רעטעלהיימבאד איז ביז איצט בכלל געבליבען געשוינט פון בעזוך פון יודען, אזוי אז עס איז געווען איבריג צו פערווערען יודען זיי זאלען קומען אין דער געגענד פון באד-ארט, אזוי ווי אבער אין נירענבערג און אין אנדערע ערטער איז פערבאטען געווארען דער בעזוך פון די באד-ערטער, דארף מען מורא האבען אז די יודען וועלען איצט קומען אין רעטעלהיימבאד, דעריבער פערארדען איך: כדי אפצוהיטען די רוה און ארדנונג, איז די יודען פערבאטען דער צוטריט צו דער רעטעלהיימבאד. די פערארדנונג טרעט תיכף אריין קראפט".

די צייטונג „האקע-קרויצבאנער" אין מאנהיים פערעפענטליכט די פאלגענדע צוויי באטיצען:

א ווארנונג פאר די יודען-ליבהאבערינס!

„עס זענען נאך אלץ פערהאן דעגענערירטע און בלוטפערעטערישע ווייבליכע פערזאנען פון דייטשער בולט-אפשטאמונג וועלכע האלטען נישט פאר קיין שאנדע צו האבען צו טון מיט יודען און מיט יודישע יונגעלייט, אין א צייט, ווען דאס גאנצע דייטשע פאלק איז אדורכגעדרונגען מיט'ן ווילען צו דערהאלטען און צו פערמעהרען די ירושה פון דער אַרישער ראסע, קאן נישט גענוג שטארק אנגעוויזען ווערען אז עס איז א פערברעכען אקעגען דער באציע מצד דייטשע מיידלעך וואס גיבען זיך אפ מיט יודען. די עמפערונג צוליב דעם איז אן אלגעמיינע. די יודען-ליבהאבערינס דארפען אנגעזעהן די ווערטער פאר א ווארנונג, און זיך אפגעבען א רעכנונג, אז זייער האנדלונג וועט לאנג מעהר נישט טאלערירט ווערען.

די צווייטע באטיץ טראגט דעם נאמען:

צי איז די הער-וועקבאר א יודען-באד?

„עס מעהרען זיך שטימען, וועלכע דריקען אויס דייער עמפערונג צוליב דעם, וואס דאס יודענטום צוליגט זיך אין ריין-באד ערוועק, אויף שריט און טריט בעגעגנט מען דארט די פלאטפיס און געקרייזעלטע לבנון-פערשוינען. אזא באד רופט מען אן אין מאנהיים „יודען-אקוואריום". אפשר וועט נאך אין דער איצטיגער באד-צייט זיין נויטווענדיג, פונקט ווי אין דעם בארישען שטעטעלע עמענדינגען איינצופיהרען א בעזונדערע באד-צייט פאר געמליטע, כדי דאס דייטשע באד-פובליקום זאל גע שוינט ווערען פאר'ן אומגליק פון משה'ס תלמידים.

צוליב די דאזיגע באטיצען בעמערקט די „י. ר.": „ווען מען ווינשט נישט די געזעלשאפט פון יודען, דאן כוזען די יודען ציהען דערפון געוויסע קאנסעקווענצען, עס איז אבער נישט צו פערשטעהן פארוואס די יודען זאלען דערביי אויף אזא מין אופן בעליידיגט ווערען.

גלייך דערנאך קומט די באטיץ: „קיין אריער-פאראגראף פאר דער לייפציגער מעסע". דאס איז א קאמוניקאט וועלכען עס האט ארויסגעגעבען דער לייפציגער מעס-אמט צו דער מעסע, וועלכע עפענט זיך די טעג. אין קאמוניקאט ווערט געזאגט, אז די מעסע איז זייט הונדערטער יאהרען סיי אין היגדיכט פון די איינקויפער, סיי פון די אויסשטעלער אן אינטערנאציאנאלע אונטערנעהמונג. דער קאמוניקאט פערזיכערט, אז די דאזיגע אינטערנאציאנאליטעט וועט אויך ווייטער נישט געשטערט ווערען. אלע קלאגען, אז געוויסע פעלקער-גרופען, צ. ביישפיל נישט אַרישע סוחרים, וועלען אויסגעשלאסען ווערען פון דער מעסע זענען אהן יעטוועדען גרונט. אויך די יודישע סוחרים, וואס וואוינען אין דייטשלאנד, וועלען אונגעשטערט קאנען זיך בעטייליגען אין דער מעסע, די קלאגען, אז די יודען וועלען אויסגעשלאסען ווערען פון דער לייפציגער מעסע, שרייבט ווייטער דער קאמוניקאט, ווערען פערשפרייט בייוויליג און זיי שטיצען זיך דערויף, ווא אין די ראהמען פון דער איצטיגער לייפציגער מעסע ווערט פארקומען די ערשטע גרויסע „ברוינע מעסע" אויף וועלכער עס וועלען אויסגעשטעלט ווערען ריין-דייטשע סחורות א.א.ו.וו. א.א.ו.וו.

צום קאמוניקאט פון לייפציגער מעס-אמט וואס דער זין דערפון איז „קומט יודעלעך און ברענגט אייערע גראשענס קיין לייפציג", גיט די „י. ר." בישט צו קיין שום קאמענטארען. זי קאן דאס בישט טון. מיר וועלען דעם קאמוניקאט, וועלכער איז געבראכט געווארען אויפ'ן פלאן פון די אויבען-ציטירטע באטיצען קאמענטירען גאנץ קורץ:

א מובל, אן אויסוואורף וואלט געוויען יעגער יודישער סוחר, וועלכער וואלט געהאט דעם מינדעסטען מגע-שא מיט דער לייפציגער מעסע. קאמף, באיקאט, מיט אלע מעגליכקייטען, אויף אלע אופנים, אויף אלע וועגען — דאס איז די איינציגע בעציהונג, וועלכע א יוד קאן האבען צו דעם היטלעריסטישען דייטשלאנד!

(פ.פ.ק.)

די מאדערנע „ציגיינער פון אמעריקא"

היימלאזיגקייט פון קינדער און דערוואקסענע אין דאלאר-לאנד

דער אמעריקאנער קאמיטעט אויף צו העלפען די היימלאזע האט פערעפענטליכט שוין דעם צווייטען בעריכט וועגען מצב פון דער היימלאזיגקייט אין אמעריקא.

עס איז דורכגעפיהרט געווארען א גרויסע ציילונג אונטער דער לייטונג פון נעלס אנדערסען. די ציילונג גופא האבען דורכגעפיהרט דריי טויזענד אגענטען פון קאמיטעט מיט דער הילף פון אנדערע עהנליכע ארגאניזאציעס, ווי די הילפס-ארמעע, אימקא, נאציאנאלע ליגע פון די שטעט א. א. וו. די ארגאניזאטארען אליין זענען מודה, אז די ציילונג איז נישט קיין פולע. אנטפערס זענען דערהאלטען געווארען פון 765 שטעט, 2350 ערטער האבען נישט צוגעשיקט קיין תשובה. און שטיצענדיג זיך אויף די דאזיגע ווייט נישט קאמפלעטע ציפערען, האט אנדערסען איינגעפונען, אז אויף די וועגען פון אמעריקא דרייען זיך ארום איין מיט א פערטעל מיליאן מענער, פרויען און קינדער, וועלכע האבען נישט קיין דאך איבער'ן קאפ.

די צאהל היימלאזע קינדער שטייגט אריבער פירהונדערט טויזענד. און פון מענער, וועלכע זענען עלטער פאר 45 יאהר, א האלבע מיליאן מענשען. די אינדוסטריע האט זיי ארויסגעווארפען אויפ'ן ברוק פאר'ן קריזיס און אין דער צייט פון קריזיס. א טייל האבען פערלאזען זייערע היימען, כדי צו זוכען ארבייט, אנדערע האבען נישט געוואלט פאלען צו לאסט זייערע פרויען און קינדער, וועלכע וואלטען זיך געמוזט טיילען מיט די נישטיגע אונטערשטיצונגען, וואס זענען פאר זיי אנערקענט געווארען.

די לאגע פון די קינדער אויף די וועגען איז לייכטער איידער די לאגע פון די דערוואקסענע. אויף זיי האבען די פערבייפאהרער רחמנות. זיי געפינען זיך אויף די ערשטע ערטער אין די רשימות פון די פילאנטראפישע אינסטיטוציעס און אנשטאלטען, ווייל דער לאזונג „העלפט די קינדער" געפינט געוועהנליך א שטארקערען אפקלאנג איידער דער אפעל וועגען הילף בכלל. דאגעגען אינטערעסירט זיך קיינער נישט מיט'ן גורל פון עלטערע מענשען. זיי וואנדערען ארום פון איין שטאט אין דער צווייטער שטענדיג אין דער גרעסטער מורא, זיי זאלען נישט ארונטער-פאלען אונטער דעם געזעץ וועגען בראדיאגעס און נישט האבענדיג קיין שום האפנונג פון ערגעץ וואו צו בעקומען וועלכע עס איז הילף.

די ציילונג פון די היימלאזע האט ענטדעקט אויך אנדערע כאראקטעריסטישע פאקטען. צום ערשטען מאל אין דער געשיכטע פון אמעריקא האט מען ענטדעקט א גרויסע צאהל היימלאזע פרויען: 9900. אנדערסען האלט, אז די צאהל איז זעהר ווייט פון דער ווירקליכער, ווייל אין ניו-יארק אליין דארפען זיך געפינען ביז 10,000 היימלאזע פרויען און אין גאנצען לאנד ביז הונדערט און פופציג טויזענט. א פערטעל פון די פרויען, וועלכע זענען ארומגענומען געווארען פון דער ציילונג, זענען יונגער פאר 20 יאהר. עס איז זייער לייכט זיך פארצושטעלען וואסער דאנקבאר מאטעריאל דאס איז פאר פראסטיטוציע.

די צאהל היימלאזע פאמיליעס האלט אין איין וואקסען. די בערעכנונגען ווייזען אז אויף 2300 פאמיליעס, אבער דערביי ווערען נישט גענומען אין אכט די פאמיליעס, וועלכע וואוינען אין די פעלדער. די אנגעגעבענע ציפער פון די פאמיליעס ציילט 8250 קינדער, פון וועלכע 5600 האבען נאך נישט געענדיגט קיין פופצעהן יאהר. אנדערסען רופט זיי אן די מאדערנע ציגיינער פון אמעריקא, וועלכע דערמאנען די מיטעלאלטערליכע וואנדערונגען פון די פעלקער.

קעגען דער הערשאפט פון היטלער'ן

טויגען נישט די געוועהנליכע קאמף-מעטאדען

די באיקאט-בעוועגונג צווישען די ענגלישע ארבייטער

עס האט זיך אנגעהויבען א גרויסע באיקאט-בעוועגונג געגען היטלער-דייטשלאנד צווישען די ענגלישע ארבייטער. דער פעראייניגטער נאציאנאל-ראט — א פערטרעטונג פון דער לייבאר-פארטיי, פון די ענגלישע טרעדיוניאנען און פון דער לייבאר-פראקציע אין פארלאמענט — האט אין צוזאמענהאנג דערמיט ארויסגעלאזען א מאניפעסט צו די מאסען. דער מאניפעסט זאגט:

— נישט געקוקט אויף די פראטעסטען פון דער גאנצער וועלט, טרייבט די היטלער-דיקטאטור ווייטער איהר פאליטיק פון טעראר און טיראניי. זי האט פולשטענדיג פערניכטעט די ווירטשאפטליכע און פאליטישע ארגאניזאציעס פון די דייטשע ארבייטער, זייערע פיהרער האט זי אדער אין גלות געטריבען אדער אין תפיסות פערשפארט. מארדען און קאטוועס אומשולדיגע מענשען — איז געווארען דער קין-צייכען פונ'ם וועג פון פאשיזם; אלע אינסטיטוציעס פון די פרייע בירגער און אלע פרידען-ארגאניזאציעס זענען געווארען אונטערדריקט, אלע געגנערישע פאליטישע פארטייען זענען געצוואונגען געווארען צו ליקווידירען זייער טעטיגקייט. עס איז נישט פערבליבען קיין שפור אפילו פון פאליטישער, סאציאלער און פערזענליכער פרייהייט, און דאס דייטשע פאלק געפינט זיך איצט אין קלעם פון א גרויזאמער און נקמה-דורשטיגער טיראניי, וואס שטיצט זיך אויף הפקרדיגע באנדעס.

— געגען דער היטלער-הערשאפט קאנען נישט האבען קיין פעולה די געוועהנליכע מעטאדען פון אפעלירען און פראטעסטירען. די דאזיגע טיראניי וועלכע ווייסט נישט פון קיין שום מענשליכען געפיהל, מוז מיט גאר אנדערע וואפען בעקעמפט ווערען.

דער נאציאנאל-ראט רופט דעריבער די מיליאנען ארגאניזירטע ענגלישע ארבייטער, זיי זאלען ברענגען צום אויסדרוק זייערע עקעל-געפיהלען צו דער היטלער-דיקטאטור דורכדעם, וואס זיי זאלען אויפהערען צו קויפען וועלכע נישט איז סחורות פון דייטשער אפשטאמונג, אדער בכלל נוצען וועלכע נישט איז דייטשע בעדינונג.

— ביי אונז אין לאנד ווערען פערקויפט פיל ארטיקלען פון דייטשע פראדוקציע: אלערליי שטוב-זאכען, ווי מעסער, און שערען, גאלאנטעריי-פאטאגראפישע און אפטישע ארטיקלען, גלעקער און זייגערס, וועבקצייג און מאשינעס, בוימוואל, קאמגארן און אנדערע טעקסטיל-סחורות. קליידער און אנצוגען, לעדער-סחורות, דרוק און שרייב-מאטעריאלען, גומי-ארטיקלען, טיילען פאר אויטאס און ראווערען, עלעקטרישע אפאראטען, מוזיק-אינסטרומענטען און א ריזיגע צאהל נאך אנדערע מינים סחורות, וועלכע מען טרעפט ביי יעדען איינעם אין יעדער שטוב-ווירטשאפט און אויך געוויסע קאנסום-ארטיקלען, ווי גרינסען, ספעציעל קארטאפעל, קאנפעקטען, קאנסערווען, און ווייןביר ווערען צו אונז געוועהנליך אריינגעפיהרט פון דייטשלאנד. דייטשע פילמען ווערען געוויזען אין אונזערע קינאס. אומעטום טרעפט מען רעקלאמעס פאר דייטשע שיפען און קור-ערטער.

דער נאציאנאל-ראט רופט אלעמען ווער נאר עס פיהלט, אזוי ווי די ארבייטער, האס און עקעל צו דער פערניכטונג פון מענשליכער פרייהייט און בירגער-רעכט אין דייטשלאנד — נישט צו קויפען און נישט צו נוצען קיין דייטשע סחורות און נישט אויף אן אנדער אופן זיך לאזען בעדינען פון דייטשע פירמעס.

מיר פאדערען אויף די ארבייטער, זיי זאלען ביי זייערע איינקויפען און בעשטעלונגען תמיד אונטערשטרייכען, אז זיי ווילען קיין שום זאך נישט קויפען פון א לאנד, וואו די רעגירונג דערלויבט זיך אזעלכע פראוואקאציעס לגבי דעם וועלט-געוויסען!

מיר פאדערען אויף די ארבייטער, פון גרויס-בריטאניען, זיי זאלען דעם באיקאט אזוי קרעפטיג דורכפיהרען, אז דאס זאל בעוועגען דאס דייטשע פאלק זיך אויפצוהויבען קעגען דעם היטלעריזם און צוריקצוקעהרען אויפ'ן וועג פון פרייהייט און דעמאקראטיע.

ערב דעם ציוניסטישען קאנגרעס אין פראג

צי זאל „וויזא" זיך פערוואנדלען אין א פאליטישע פארטיי אדער איינהאלטען איהר נייטראלען כאראקטער

פראג. (יס"א). אין יודישען פראג איז שוין גאנץ קענטיג די פארקאנגרעס-שטימונג. ביסלעכווייז פאהרען זיך שוין צונויף די דעלעגאטען צום ציוניסטישען קאנגרעס הן צו די פארקאנגרעס-קאנפערענצען.

אין צענטער פון די דעבאטען צווישען די שוין אין פראג פערזאמעלטע דעלעגאטען און געסט שטעהט די פראגע וועגען דער צוקונפטיגער געשטאלטונג פון דער „וויזא", וועלכע האלט איצט אין פראג איהר 7-טע וועלט-קאנפערענץ. די עיקר-דיסקוסיע געהט ארום די פראגע צי זאל זיך די „וויזא" פערוואנדלען אין א פאליטישע פרויען-פארטיי, און זיך מעהר ווי ביז-איצט ווידמען דער ציוניסטישער אויפבוי-ארבייט אין א"י. דאס לעצטע ווערט, צוו. אנד. געפאדערט דורך די פוילישע דעלעגאטינס אויף דער וויזא-וועלט-קאנפערענץ. די מעהרהייט פון דער קאנפערענץ איז אבער געגען דער פאליטיזירונג פון דעם פערבאנד און פאדערט אז „וויזא" זאל ווייטער פיהרען איהר נייטראלע פראקטישע פרויען-ארבייט אין ארץ-ישראל.

Dr. R.
Zalcwasser
CHIRURG — כירורג
ציגעל-גאס 19, טעל. 125-17
נעהמט אן פון 1—2 בייטאג

פערשטאַרקט די בוי - באַוועגונג אין א"י

תחית המתים פון פרענטש־בעריכט. — אַ נייע הלוואה: יודען זאָלען צאָהלען, געניסען זאָלען די אַראַבער. — דער יודישער ישוב איז מוחל די מתנה. — קאָנגרעס־וואַהלען. — חיפה בעהמט זיך שטייגען

(פון אונזער קאָרעספּאָנדענט)

דער פרענטש־בעריכט, וועלכער איז לעצטענס פאַרעפענטליכט געוואָרען אין די צייטונגען, אלס אָפיציעלע פּובליקאַציע פון דער רעגירונג, האָט שטאַרק אויפגערעגט די יודישע באַפעלקערונג. עס זענען געווען שאַנסן צו האָפען, אַז דער אומגעלונגענער בעריכט זאָל פערלעגט ווערען אין די אַרכיווען און זאָל נישט דערזעהן די ליכטיגע שיין. דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע איז געלונגען צו באַווייזען, אַז דער בעריכט איז אין גאַנצען האָט אַ העפּלען יסוד און האָט נישט אויף וואָס זיך צו שטיצען. די לעגענדע וועגען מאַסען אַראַבער, וועלכע זענען כלומר'שט אַראָבגעוואָרפען פון זייער באָדען דורך יודען, האָט זיך אַרויסגעוויזען אלס פּשוט'ער ליגען. פון די טויזענטער מעלדונגען, וועלכע זענען אָנגעקומען אַ דאַנק דער אַגיטאַציע פון די אַראַבישע פּאָליטיקער און יודען־העצער, זענען קוים הונדערט באַשטעטיגט געוואָרען, און אויך די האָבען באַקומען פערגיטיגונג, און זענען באַשעפטיגט מיט פערשידענע אַרבייטען. און פּלוצלינג איז צוריק אַרויסגעשוואומען די אָבגעלייקענטע לעגענדע, און ס'איז פערעפענטליכט געוואָרען דער פרענטש ־ בעריכט, וועלכער האָט דעם איינציגען צוועק: צו פערזאָרגען די אַראַבער מיט באָדען אויף קינד'ס קינדער און פּאַראַליזירען דאָס ציוניסטישע ווערק.

* * *

די באַאונרוהיגונג פונ'ם יודישען ישוב איז געוואַקסען אויך דערפאַר, ווייל צוזאַמען מיט'ן פרענטש בעריכט איז פּובליקירט געוואָרען אָפיציעל וועגען אַ הלוואה פון 2 מיליאָן פונט, וואָס די רעגירונג וויל מאַכען און פון וועלכער אַ גרויסער טייל וועט געהן אויף ערווערבען באָדען פאַר אַראַבער, פאַר אַנ'אַגראַר־באַנק, וואַסער־לייטונג פאַר ירושלים און חיפה, וואו די שטאָדט־פערוואַלטונג איז אין אַראַבישע הענד און אויך אין ריין אַראַבישע דערפער. וועגען תל־אביב און וועגען יודישע קאָלאָניעס, וועגען אַ געדיכטער יודישער קאָלאָניזאַציע אויפ'ן באָדען אין ארץ ישראל, צו וואָס די רעגירונג איז פערפליכטעט צו העלפען, לויט'ן מאַנדאַט, האָט מען אין גאַנצען פערגעסען.

כדי צו באַרוהיגען די יודישע געזעלשאַפט, האָט די רעגירונג פערעפענטליכט אַ צווייטען קאָמוניקאַט, אין וועלכען ס'ווערט געזאָגט אַז פאַר די פון באָדען „אַראָבגעשטויסענע" אַראַבער ווערט באַשטעטיגט נישט מעהר ווי אַ פערטעל מיליאָן פונט. ד. ה. צו'אַכטעל פון דער הלוואה. פון די איבעריגע געלדער וועט מען, אויסער וואַסער־לייטונג אין ירושלים, חיפה און אַ טייל אַראַבישע דערפער, אויך גרינדען אַ אַגראַר־באַנק, וועלכע וועט העלפען אַלע טיילען פון דער באַפעלקערונג, וואָס באַשעפטיגט זיך מיט לאַנדווירטשאַפט און אויך דורכפיהרען קאַנאַליזאַציע אין יפו און תל־אביב צוזאַמען.

דער קאָמוניקאַט האָט אָבער ווייניג־וואָס געווירקט אויף די יודישע מאַסען, און נאָך ווייניגער אויף די אָנפירענדע קרייזען פון דער ציוניסטישער אַרבייט, ווייל דוקא די דאָזיגע קרייזען ווייסען גענוי, אַז קיין אַראַבער, וועלכע יודען האָבען אַראָבגעוואָרפען פון באָדען און נישט באַקומען קיין אַנדער באַשעפטיגונג איז כמעט נישטאָ. און ווען ס'געפינען זיך אייניגע צעהנדליג, וואָס האָבען אַגב באַקומען אַ גוטע פערגיטונג, איז דאָך נישט כדאי פאַר זיי צו מאַכען אַ גרויסע הלוואה און אַרויפוואַרפען אויפ'ן לאַנד אַ לאַנג־יעהריגען לאַסט פון צינזען און אַ שפּאָגעל־נייער אַדמיניסטראַציע.

דער יודישער ישוב האַלט, אַז די הלוואה איז בכלל איבעריג. די רעגירונגס־קאַסע האָט אַ שפּאָרן עודף פון איהרע הכנסות. מ'זאָגט, אַז דער עודף באַטרעפט אַ מיליאָן פונט און מעהר. די איינקונפטען האַלטען אין איין שטייגען. און אויב מ'זאָל נישט שטערען דאָס ציוניסטישע ווערק, און די יודישע אימיגראַציע זאָל געהן אַפילו אין דעם איצטיגען טעמפּאָ, וועלען די רעגירונגס־הכנסות זיין גענוג אויף אַלע אונטערנעהמונגען פאַר וועלכע זי וויל מאַכען די הלוואה.

די יודען וועלען בשום אופן נישט איינשטימען אויף הלוואות צום נוצען פון איין טייל פון דער באַפעלקערונג, און וועלען מיט זייער גאַנצער קראַפט זיך געגענשטעלען געגען דעם געדאַנק, אַז די אַראַבער זענען דער עיקר און די יודען אַ טפל, אָדער אַז די יודען קענען זיך אַליין פערזאָרגען אין אַ צייט, ווען דער יודישער מצב איז רואינירט אויף דער גאַנצער וועלט. פאַר דער אויסצאָהלונג פון דער הלוואה וועלען יודען פונקט און אפשר נאָך מעהר זיין פעראַנטוואָרטליך ווי די אַראַבער, און די יודען דאַרפען אויך, פון איהר געניסען נישט ווייניגער, לכל הפחות, ווי אַנ'אַראַבער, דערצו ליגט דאָך עפּעס אויף דער רעגירונג אַ חוב, לויט דעם מאַנדאַט צו העלפען גרעסערע יודישע קאָלאָניזאַציע אין ארץ־ישראל.

דער קאָמוניקאַט פון דער רעגירונג האָט דעם יודישען ישוב נישט בערוהיגט, און די פאָרשטעהער פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע וועלען נאָך זאָגען זייער וואָרט וועגען דעם.

* * *

דער רעזולטאַט פון די קאָנגרעס־וואַהלען אין ארץ־ישראל איז שוין בעוואוסט דורך די טעלעגראַפישע ידיעות. ביי 70 פראָצ. פון אַלע שטימען זענען אָפּגעגעבען געוואָרען פאַר די מפא"י (אַרבייטער פּאַרטיי); 10 פראָצ. — פאַר רעוויזיאָניסטען (זשאַבאָטינסקי־ליסטע); 6,8 פראָצ. פאַר אַלגעמיינע ציוניסטען; 5 פראָצ. — הפועל המזרחי?; 3,2 פראָצ. מזרחי; 2,5 פראָצ. התאחדות התימנים; 1 פראָצענט ראַדיקאַלע ציוניסטען; 0,6 פראָצ. — גראָסמאַן־רעוויזיאָניסטען.

דער אַנטייל אין די וואַהלען איז געווען זעהר לעבהאַפט. ס'האָבען אַנטייל גענומען איבער 88 פראָצ. פון אַלע וואַהל־בערעכטיגטע (57.000 פון 64.800 שקל־צאָהלער), און נישט קוקענדיג אויף די אָנגעשטרענגטע באַציהונגען צווישען די פּאַרטייען און אויף דער אויפגערעגטער שטימונג, זענען די וואַהלען אַריבער פאָלשטענדיג רוהיג. נאָך רוהיגער ווי אין די געוועהנליכע יאָהרען. אַ באַווייז פאַר דער פּאָליטישער רייפקייט פון ישוב, וועלכער ווייס ווי זיך צו בעהערשען.

* * *

די לעצטע צייט הויבט זיך אָן די בוי־באַוועגונג פערשטאַרקען אויך אויסער תל־אביב. אין דער ערשטער ליניע אין חיפה, וועלכע צעהלט צו זיך ביינע עולים און פערשידענע אונטערנעהמונגען.

ס'פיהרט זיך אַ לעבהאַפטע באַוועגונג פאַר שטאָטישער קאָלאָניזאַציע אויפ'ן באָדען פון קרן קימת ביי דער חיפה־בוכטע (מפרץ חיפה). אויסער די איינציגע הונדערט הייזער, וועלכע אַ גרופּע פון מיטעלשטאַנד געהט בויען ביי דער שוין אויפגעבויטער אַרבייטער שכונה, פיהרען זיך אויך פערהאַנדלונגען וועגען בוי־אַרבייט אינ'ם אינדוסטריע קוואַרטאַל. 12 פאַבריקען צווישען זיי אויך אייניגע גרעסערע, האָבען זיך געווענדעט צו דער פערוואַלטונג פון קרן־קימת וועגען פערפּאַכטען זיי דאָ פּלעצער, וועלכע זענען פאַסיג פאַר זייערע פאַבריקען.

איש ירושלים.

מען האָט ביי איהם צוגעגנב'עט דעם פּאַס

און געגנב'עט אויף זיין חשבון

אַ טשעקאָווער פּראָצעס אין ווילנער קרייז־געריכט

אין ווילנער קרייז־געריכט איז פאָרגעקומען אַ טשעקאַווער פּראָצעס. עס איז גע'משפט געוואָרען פאַר מיסברויכען איינער הענריק טעאָדאָר הערמאַנסקי, — אַ זאַך וואָס טרעפט גאָר אָפט, סענסאַציאָנעל איז אָבער געווען דער פּראָצעס דערמיט, וואָס ביים סוף פון די פערהאַנדלונגען האָט מען נישט געוואוסט, און מ'ווייסט נאָך איצט אויך נישט, ווער דער אָנגעקלאָגטער איז.

לויט'ן באַשולדיגונגס־אַקט איז דער ענין אַזאַ: אין 1928 האָט אין דיסנער פּאָסט־אַמט געאַרבייט אלס קאָנטראַקט־באַאַמטער דער 22־יעהריגער הענריק־טעאָדאָר הערמאַנסקי, אין חודש נאָוועמבער האָט מען זיך געכאַפּט, אַז דער באַאַמטער האָט אַראָבגעלאָזט אין קעשענע 328 גילדען און איבערגעמאַכט אַ ציפער אין בוך. איידער מען האָט די אויספאָרשונג פערענדיגט איז הערמאַנסקי נעלם געוואָרען פון דיסנע און דער אויספאָרשונגס־ריכטער האָט נאָך איהם פּובליקירט שטעק־בריף, וואו הערמאַנסקי איז געשילדערט געוואָרען אַלס מענש מיט אַ לענגליכען פּנים און בלויע אויגען.

עטליכע יאָהר האָט די פּאָליציי געזוכט דעם אַנטלאָפענעם און ערשט אין יאָהר 1932 געפונען דעם הענריק־מעדאַרד הערמאַנסקי'ן אין בריסק. מען האָט איהם אַרעסטירט און אַריינגעזעצט אין טורמע. ער האָט זיך אָבער נישט מודה געווען און גע'טענה'ט, אַז ער איז נאָך קיינמאָל נישט געווען אין דיסנע, און נישט געקלערט אַפילו צו אַרבייטען אויף דער פּאָסט. פון 1928 אָן, מיט עטליכע חדשים פריהער פון דער צייט ווען ער האָט כלומר'שט בעגנב'עט, וואוינט ער אין בריסק און ער קען דאָס באַווייזען מיט'ן מעלדונגס־בוך. חוצדעם האָט ער געמעלדען, אַז אין 1927 האָט מען ביי איהם צוגעגנב'עט זיינע דאָקומענטען. מען האָט דאָס אַלץ קאָנטראָלירט און ס'האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז ער זאָגט אמת. ער האָט זיין אַליבי בעוויזען מיט אַ פּאָר עדות און זיך אויך געשטיצט אויף דעם, וואָס ער האָט גאָר שוואַרצע אויגען און קיילעכדיגען פּנים — פונקט פערקעהרט ווי עס איז אָנגעוויזען אין די שטעק־בריף.

דאָס האָט אָבער נישט געהאָלפען, די אויספאָרשונג האָט זיך געהאַט איהרע אייגענע בעווייזען. עטליכע דיסנער עדות האָבען אין הערמאַנסקי'ן דערקענט דעם זעלביגען פּאָסט־באַאַמטען. איינער פון די עקספּערטען ־ קאַליגראַפען האָט נאָכן פערגלייכען דעם באַשולדיגטנס האַנדשריפט מיט דער האַנדשריפט פון גנב ־ פעסטגעשטעלט, אַז דאָס איז איין מענש. אַ צווייטער עקספּערט האָט זיך געוואַקלט.

פרייטאג איז פאָרגעקומען דער פּראָצעס. דער באַשולדיגטער איז געזעסען אַ בלאַסער, אויסגעמאַטערט און צושראָקענער. אַ יאָהר איז ער אָפּגעזעסען אין טורמע. האָט ער געטענה'ט פאַרן געריכט און אַלץ צוליב דעם, וואָס אַ שווינדלער האָט אויסגענוצט זיינע דאָקומענטען און אויף זיין חשבון בע'גנב'עט די דיסנער פּאָסט. דער אַדוואָקאַט אַנדרעיעוו האָט אויך געזאָגט דאָס זעלבע און בעוויזען, אַז מען האָט דאָ צו טון מיט אַזעלכע: די אויספאָרשונג איז נישט געפיהרט געוואָרען ווי געהעריג. איינער פון די באַשולדיגונגס ־ עדות, למשל, וואָס דערקענט הערמאַנסקי'ן, זאָגט, אַז ער קען איהם נאָך פון „גימנאַזיע אויפ'ן נאָמען פון זיגמונט אויגוסט", אָדער אויפ'ן נאָמען פון לעלעוועל, וואו ער זאָל האָבען געלערנט אין די יאָהרען 1922. הערמאַנסקי אָבער האָט זיך נאָך אָבער געלערנט אין דער „גימנאַזיע אויפ'ן נאָמען פון אַדאַם מיצקעוויטש".

דאָס געריכט האָט מסכים געווען מיט די אויספיהרען פון אַדוואָקאַט אַנדרעיעוו און אָפּגעלייגט דעם פּראָצעס ביזן 15. סעפּטעמבער, כדי צו דערגענצען די אויספאָרשונג. הערמאַנסקי'ן האָט מען ווידער אָפּגעפיהרט אין טורמע, ביז עס וועט זיך אַרויסווייזען דער אמת.

דער נייער צענטער פון פרויען־האַנדעל אין סינגאַפּאָר

דאָרט געפינען זיך אַ סך פערפיהרטע יודישע מיידלעך פון פּוילען

סינגאַפּאָר איז דער קוימען, וואָס רויכערט אויס גאַנצע פודען אָפּיום, האַשיש און אַנדערע נאַרקאָטיקס. אַהער ברענגט מען מיידלעך, פרויען און יונגע קינדער פון אַלע עקען וועלט און זיי ווערען דאָ דערטרונקען אין שמוץ. דאָס איז די שטאָט, וואו מען טרעפט דעם כינעזער, דעם קולי.ג (טיקעל־הויטיגע פון סאַוט־אינדיע), דעם מאַלאַי פון די איסט־אינדיעס, וואָס געהערען צו האָלאַנד; אַלעמען.

און די אַלע אויסגעהונגערטע האָבען דאָ פרויען פון זייער ראַסע און נאַציע.

אַריינשמוגלען מיידלעך, און אַפילו קינדער־מיידלעך קיין סינגאַפּאָר קומט אָן נישט שווער. דער קאַפּיטאַן פון דער שיף לייגט אָפּ די „סחורה" אינ'ם סקלאַד פון די קויהלען און אין אָווענד ברענגט ער צו די סחורה מיט אַ קליין שיפעל צום ברעג, וואו עס וואַרטען שוין די סוחרים, וואָס צופיהרען די מיידלעך אין די שאַנד־הייזער.

די פעלקער־ליגע האָט זיך שוין משתדל געווען און האָט שוין געוואַגט צו זאָגען אַ שאַרף וואָרט געגען די ענגלישע קאַפּיטאַנען, וואָס העלפען אַנפיהרען דעם פרויען־שמוגעל קיין סינגאַפּאָר, אָבער עס העלפט נישט, פונקט ווי עס העלפט נישט אין יאַפּאַן און אין כינע.

מען האָט אויך פּראָטעסטירט געגען דעם שמוגעל פון אָפּיום, וואָס ווערט פערבריכט מעהר ווי אומעטום אין סינגאַפּאָר. אויך דאָס האָט נישט געהאָלפען. דאָס איז דאָך אַ גאָלד ־ גרובע פאַר „ביזנעס".

דאָ זענען דאָ גאַנצע גאַסען, וואָס גיבען זיך אָפּ מיט אָפּיום־רויכער. יעדער אָפּיום ־ רויכערער (דער רייכערער, געוועהנליך), האָט זיך שטענדיג אַ מיידעל מיט זיך ביי דער זייט. און די „הייזער" זענען דאָ מיידלעך, וואָס קריגען בעצאָהלט דער פּאַר, וואָס זיי געהען מיטן גאַסט אין אַ צימערל אַריין און לייגען זיך מיט איהם אַוועק נאַקעטערהייט און פּיפּקען צוזאַמען מיט איהם דעם גיפטיגען רויך פון אַ קליין לולקע.

עס זענען אָבער אויך דאָ אַזעלכע „הייזער" (אָרעמע), וואו דער גאַסט קען זיך נישט פערגינען אַזאַ לוקסוס. [illegible] זיך צוזאַמען דרייסיג, פערציג ־ מער אָדער ווייניגער צימערן מיט איין מיידעל פאַר אַלע, פיר. [illegible] שטאָפּעל פון אַזעלכע אַלקאָווען שטעהט אַ [illegible], וואָס היט אָפּ, אַז די דאָזיגע פּראָסטע [illegible] זאָלען אין [illegible] נישט [illegible] שפּילען ביים רויכערען...

* * *

[illegible]

צוגעשיקט איבער דער וועלט, איבערהויפּט קיין האָנג־קאָנג און דער עיקר אין דער האָלענדישער אינדיע. אָבער האָלאַנד איז זעהר שטרענג און אַזוי ווי אין דער האָלענדישער אינדיע פערלאַנגט מען מעהר כינעזישע מיידלעך, מוז דער כינעזישער שמוגלער זיין אַ געניטער חברה־מאַן אָפּצונאַרען די גרעניץ באַאַמטע. די שיפען און די באַהנען ווערען שטרענג באַוואַכט און געהיטען.

וועגען סינגאַפּאָר האָט אויך דער וועלטליכער יודישער פרויען־שוץ פערבאַנד זיך געווענדעט צו דער פעלקער־ליגע. די יודישע אָרגאַניזאַציע האָט זיך געווענדעט מיט אַ ביטע, אַז די ליגע זאָל עפּעס טון געגען די אַלפאָנסען, וואָס קומען קיין פּוילען און פערנאַרען יודישע אָרימע מיידלעך קיין סינגאַפּאָר און אין די דרום־אַמעריקאַנער שטעט, וואו מען קאָן זיי נישט אַרעסטירען.

די יודישע אָרגאַניזאַציע האָט אָנגעוויזען אויף עטליכע פעלען מיט וואַרשאַווער מיידלעך, וואָס וואו מען האָט זיי „איינגעבראָכען" אין דעם „פאַך" זענען פערבאַרט געוואָרען קיין בוענאָס אַירעס, און דערנאָך עקספּאָרטירט קיין סינגאַפּאָר. איין מיידעל, וואָס שטאַמט פון אַ זעהר יחוס'דיגער פאַמיליע און איז געווען אויסגעצייכענט מיט אַ גרויסער שעהנהייט, איז געבראַכט געוואָרען קיין בוענאָס־אַירעס, וואוהין מען האָט באַלד דעפּעשירט און דערנאָך נאָכגעפאָהרען. מען האָט זי אָבער נישט געקאָנט רעטעווען. מען האָט זי געהאַלטען זעקס חדשים אין אַ שאַנד ־ הויז. אין די זעקס חדשים האָט מען זי געצוואונגען צו פערברענגען מיט איבער טויזענד מענער פון פערשידענע ראַסען. ווען די באַלעבאַטים האָבען זיך דערוואוסט, אַז מען זוכט זי, האָט מען זי אויף גיך אָבגעשיקט קיין מעקסיקאָ. די מאַכט אין וואַרשאַ האָט דערנאָך געקראָגען אַ בילד פון דעם מיידעל, פאָטאָגראַפירט נאַקעט, דאָס בילד האָט די פּאָליציי געפונען ביי אַ יונגערמאַן, וועלכער איז פערשיקט געוואָרען אין געפענגעניש. אָבער דאָס מיידעל איז ערגיץ אין מעקסיקאָ און וואו זי איז קאָן מען ביז איצט נישט דערגעהען.

אַנ'אַנדער פאַל, פערצייכענט אין די פּראָטאָקאָלען אלס „איקס 231" איז וועגען אַ פרויען־הענדלערין, אַ פּראָסטיטוטקע. וואָס איז געקומען פון וואַרשאַ קיין פּאַריז, כדי צו קריגען „סחורה", אין פּאַריז האָט זי זיך בעקאַנט מיט אַ יונגערמאַן, וואָס האָט איהר געהאָלפען אין דער אַרבייט. ער האָט געוואוסט צוויי יונגערע שוועסטער אין פּוילען, זי האָט איהם איינגערעדט, אַז ער זאָל די צוויי שוועסטער ברענגען קיין פּאַריז, און דערנאָך פערפיהרען די קיין סינגאַפּאָר.

[illegible]

וואַלגערן זיך איצט אין אַ סינגאַפּאָרער שאַנד־הויז.

דער חברה־מאַן האָט חתונה געהאַט 62 מאָל, מיט 62 פאַרשידענע יודישע מיידלעך אין 62 פאַרשידענע הייזער.

די חתונות זענען, פערשטעהט זיך, געווען שטילע חופּות, קיין רב איז נישט געווען. אין כמעט אַלע פעלען האָט זיך דאָס חתנ'דיל געאיילט צו דער באַהן, האָט מען געכאַפּט ערגיץ אַ פינגעריל, דער חתן האָט געזאָגט דעם „הרי את" פאַר עדות. געכאַפּט דאָס מיידעל און אַוועק מיט איהר איבער דער גרעניץ. דאָ האָט ער זי „פערלוירען". און צוריקגעקומען. און ווידער אַמאָל חתונה געהאַט.

לויט דער יודישער רעליגיע איז דאָס מיידעל געזעצליך פערהייראַט. לויט דעם געזעץ אָבער איז זי אומפערהייראַט. אויף דעם בחור'ס פּאַספּאָרט איז אַלעמאָל געווען דער אויפשריפט „אומפערהייראַט". איז ער געקומען אין אַנ'אַנדער שטאָט, געוויזען דעם פּאַספּאָרט און זיך געהייסען ריידען אַ שידוך, אָדער אַליין געזוכט און געפונען אַ שעהן מיידעל, וואָס ער האָט געקאָנט פערדרעהען דעם קאָפּ.

כמעט אַלע זיינע קרבנות זענען אַוועק קיין סינגאַפּאָר.

געקראָגען האָט ער זיינע קרבנות אין די מאַמע אָרימסטע געגענדען פון פּוילען.

ער האָט שוין אין פראַנקרייך געהאַט אַגענטען, וואָס פלעגען זיין „סחורה" צופיהרען איבער די שאַנד־הייזער אין אַרגענטינע און אין סינגאַפּאָר.

עטליכע פון זיינע קרבנות זענען שוין אויפ'ן עולם האמת, מען האָט זיי גיך אַנגעשטעקט מיט וועגערישע קראַנקהייטען, וואָס האָט זיך זיי איינגעגעסען אין די ביינער און אויסגעלייזט זיי פון די צרות און שאַנד.

די יודישע אָרגאַניזאַציע פאַר שוץ פון פרויען און קינדער האָט געהאַט אַ פערזיכערונג פון דער ענגלישער מאַכט צו זיין שטרענגער אויף די פּאָרטען, וואו מען שמוגעלט פרויען, אויך איינפיהרען שטרענגערע געזעצען געגען פּראָסטיטוציע בכלל.

דערביי דערצעהלט אָבער דער בעריכט פון דער אָרגאַניזאַציע פון אַ 18־יעהריג מיידעל, וואָס מען האָט פערבאַרט קיין בוענאָס אַירעס. מען האָט באַלד געגעבען צו וויסען דער מאַכט אין בוענאָס אַירעס, מיט וועלכער שיף דאָס מיידעל איז געפיהרט געוואָרען. אָבער שפּעטער איז אָנגעקומען אַנ'ענטפער פון די שיף ־ אינספּעקטאָרען, אַז מען האָט דאָס מיידעל נישט געקאָנט געפינען.

אויך אַ פאַל מיט צוויי יתומות, וואָס מען האָט פערבאַרט קיין סינגאַפּאָר און וועלכע זענען ווי פון וואַסער אַריין, כאָטש די ענגלישע באַאַמטע [illegible]

Dr. med. H.LUBICZ

ספּעציאַליסט פאַר וועגערישע און געשלעכטס־קראַנקה

צוריקגעקעהרט

צעגעלניאַנאַ 7, טע. 141-32.

נעהמט אָן פון 8—10 פריה, פון 12—2 נאָכמ. און פון 5—8 אָווענד, זונטאָג פון 9—11 בייטאָג

Dr. Z. RAKOWSKI

ספּעציאַליסט פאַר

אויערען, נאָז, האַלז און לונגען־קראַנקהייטען

ל' ליטאָפּאָר 9 (קאָנסטאַנטינער)

טעל. 127-81

שפּרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7

נעהמט אויך אָן אין לעטשניצע [illegible] פון 11—1 און פון 2—3 נאָכמ.

רעכט און לעבען

יורידישע ביילאגע פון „נייעם פאלקסבלאט"

וויכטיגע ענטשיידונגען פון העכסטען געריכט

קאמפעטענץ פון רבנים אין גט-ענינים

אזוי גערופענע יודישע גט'ן האבען נישט קיין שום יורידישען ווערט און זענען נישט פערפליכ-טענד פאר'ן געריכט.

ס'ווערען בכלל נישט אנערקענט קיין רבנישע אורטיילען און אפילו אויך נישט קיין מאניפעסטען (התראות).

דאס געריכט איז בערופען צו פסק'ענען א יודישען גט-פראצעס אהן א פריהערדיגען רעליגיע-זען גט אדער אנדערען רבנישען אקט.

בעווייזען פון שותפות

אויב ס'איז נישט פערהאן קיין שותפות-אב-מאך און עמיצער איז דאך פעראינטערעסירט צו בעווייזען, אז א געוויסע פערזאן איז יא געווען אדער ער איז נאך איצט א שותף פון דער אונטער-נעהמונג, קען ער דעם אומשטאנד בעווייזען מיט אלע אופנים אפילו אויך דורך עדות.

דאגעגען פערקעהרט: ווי באלד שותפים טרע-טען ארויס געגען א דריטער פערזאן מוזען זיי זיך אומבעדינגט בערופען אויף א שותפות-אבמאך. דאס פערזענליכע זיך בעקענען פון די שותפים צום שותפות פערטרעט נישט און קען נישט פערטרעטען אזא אבמאך, בפרט ווען ס'האנדעלט זיך אין א. ג. שטרייטבארע סכסוכים.

לאקאטארען-שוץ

ס'איז אן אונטערשיד פון פערדינגען א מעב-לירט וואוינונג ביז אן איינגעריכטעט געשעפט אדער אינדוסטריע-אונטערנעהמונג.

אין ערשטען פאל איז חל דער דעקרעט וועגען לאקאטארען-שוץ; אין צווייטען פאל — נישט.

— — —

ס'געהט נישט אין דעם, ווען דאס הויז האט מען אנגעהויבען צו בויען, נאר ווען איז עס פער-ענדיגט געווארען אדער ריכטיגער געזאגט, ווען מען האט זיך גענומען אריינציהען.

מעג מען דאס הויז האבען אנגעהויבען צו בויען פאר דער מלחמה, קוים איז עס ערשט פער-ענדיגט געווארען אין 1920 יאהר, אונטערליגט עס נישט די בעשטימונגען פון דעקרעט וועגען לאקא-טארען-שוץ.

אין דעם פאל איז אלץ איינס, צי דאס הויז איז אויסגעפערטיגט געווארען פאר'ן ווירט'ס געלד אדער אויפ'ן חשבון פון לאקאטאר.

— — —

בלויז אויפן גרונט פון דעם אומשטאנד אליין, וואס דער לאקאטאר האט אויסגענוצט דעם לאקאל אויף אן'אנדערן צוועק, ווי ער האט איהם געדונ-גען, קען נאך נישט פעראורדענט ווערען קיין עקס-מיסיע.

אן'עקסמיסיע קען פאר אזא איבערטרעטונג נאר דאן פעראורדענט ווערען, אויב ס'ווערט פעסט-געשטעלט, אז דורך דער דאזיגער איבערטרעטונג האבען זיך דעם הויזווירט'ס אינטערעסען בעדיי-טענד פערערגערט.

בעליידיגונג דורכן טעלעפאן

פאר בעליידיגען עמיצען דורכ'ן טעלעפאן טראגט מען די זעלבע פעראנטווארטליכקייט לויט'ן ארטיקעל 256 פון נייעם שטראף-קאדעקס, ווי פאר א פערזענליכער בעליידיגונג. דער אומשטאנד, וואס ביידע צדדים זעהען זיך נישט, ענדערט נישט דעם כאראקטער פון פערברעכען.

עס דארף נאר פעסטגעשטעלט ווערען, צי דאס געשפרעך צווישען בעליידיגער און בעליידיג-טען איז געפיהרט געווארען דירעקט אדער דורך דער פערמיטלונג פון דריטע פערזאנען.

מיליטער-דינסט

מיליטער-שטייער זענען אויך מחויב צו בע-צאהלען איבערגעבליבענע אין נאדקאנטינגענט אבער ערשט פון 25 יאהר אנהייבענדיג.

— — —

פאבאראווי דארפען זיך רעגיסטרירען 2 מאל דאס ערשטע מאל אין חודש סעפטעמבער, ווען זיי ווערען אלט 18 יאהר און דאס צווייטע מאל אין אקטאבער אדער נאוועמבער, ווען זיי זענען אלט געווארען 20 יאהר.

צום ערשטען רעגיסטער קען מען זיך מעל-דען אויך שריפטליך, צום צווייטען מוז מען זיך שטעלען אומבעדינגט פערזענליך.

פאר זיך נישט רעגיסטרירען צום ערשטען אדער צום צווייטען מאל דראהט א געלד-שטראף ביז דריי טויזענד זלאטעס עווענטועל ביז 3 חדשים ארעסט אדער ביידע שטראפען צוזאמען.

א חוץ דעם קען מען פערלירען די רעכט אויף אן'אדראטשעניע אלס איינציגער שפייזער.

ארבייטס-אפמאכען און מיליטער-דינסט

מיט די ביז איצט פערפליכטענדע געזעצען זענען אלע ארבייטס-אבמאכען אויטאמאטיש אויפ-געלעזט געווארען מיט'ן מאמענט, ווען דער ארביי-טער אדער אנגעשטעלטער איז גערופען געווארען אין אקטיווען מיליטער-דינסט. אן'אויסנאהם פון דאזיגען כלל איז געמאכט געווארען נאר פאר די יעניגע איינציגע שפייזער, וועלכע זענען גערופען געווארען אויף די אזוי-גערופענע 5-חדשים'דיגע איבונגען.

אויב אזא איינציגער שפייזער האט געארבייט אויפ'ן זעלבען פאסטען מינדעסטענס א יאהר איי-דער ער איז גערופען געווארען אויף דער רעקרו-טישער אויסבילדונג, ווערט דער ארבייטס-אפמאך מיט איהם דורך דעם נישט אויפגעלעזט און דער ארבייטס-פלאץ מוז בלייבען פאר איהם רעזערווירט.

מיטן פערעפענטליכען דעם אוסטאוו פון 17 מערץ 1933 איז אין דער דערמאנטער זאכלאגע אריינגעטרעטען א קארדינאלע ענדערונג.

קודם כל איז אפגעשאפט געווארען די בע-שטימונג, לויט וועלכער אן'ארבייטס-אפמאך ווערט אויפגעלעזט מיט'ן אריינציהען דעם ארבייטער אדער אנגעשטעלטען אין אקטיווען דינסט. אלזא, נישט נאר בלויז צוליב אדער בעת'ן דורכמאכען 5-חדשים'דיגע רעקרוטישע אויסבילדונג ווערט אן'אר-בייטס-אבמאך נישט אויפגעלעזט, נאר אן'ארבייטס-אבמאך בלייבט אויך אין קראפט בעתן דורכמאכען די גאנצע אקטיווע מיליטער-דינסט. מיט אנדערע ווערטער: פון מאמענט, ווען אן'ארבייטער אדער אנגעשטעלטער האט בעקומען די קארטע פאוואלא-ניע ביז ער האט אויסגעדינט און ער איז נישט צו-ריקגעטרעטען צו דער ארבייט, קען דער ארבייטס-אפמאך מיט איהם נישט אויפגעלעזט ווערען און מ'טאר איהם דעסגלייכען אויך נישט קינדיגען.

דאס געזעץ מאכט נאר אפהענגיג דאס גא-ראנטירען דעם אריינגעצויגענעם אין אקטיווען מי-ליטער-דינסט ארבייטער אדער אנגעשטעלטען זיין פערלאזענעם ארבייטס-פלאץ פון דעם אומשטאנד, צי ער האט דעם זעלבען ארבייטס-פלאץ פערנומען אין משך פון 6 חדשים איידער ער איז גערופען געווארען אין מיליטער.

דער דאזיגער כלל איז גילטיג אויך פאר די איינציגע שפייזער, וועלכע ווערען גערופען אויף רעקרוטישע אויסבילדונג.

וואס שייך רעזערוויסטען, וועלכע ווערען גע-רופען אויף איבונגען, טאר דעסגלייכען דער אר-בייטס-אפמאך מיט זיי נישט אויפגעלעזט ווערען און מ'קען זיי אויך נישט קינדיגען נישט בלויז בעת זיי זענען אריינגעצויגען געווארען, נאר אפילו אויך נישט פון מאמענט, ווען זיי זענען גערופען געווא-רען אויף די מיליטערישע איבונגען, אומאפהענגיג פון דער צייט, ווי לאנג זיי האבען פריהער געאר-בייט אויפ'ן זעלבען פאסטען.

פון דער אנגעוויזענער הנחה קענען נישט גע-ניסען די יעניגע ארבייטער אדער אנגעשטעלטע, וועלכע זענען צוגענומען געווארען צו דער ארבייט אויף א בעשטימטען טערמין אדער צו א בעשטימ-טער ארבייט און די ארבייט אדער דער טערמין ענדיגט זיך בעת אדער גלייכצייטיג מיטן פערענדי-גען די מיליטער-דינסט, וועמענס ארבייטס-פלאץ איז דורך דער צייט פון מיליטער-דינסט אדער איבונגען ליקווידירט געווארען אדער ס'איז געענדערט געווא-רען די טעכניק פון דער פראדוקציע, וועלכע הא-בען זיך נישט געשטעלט צו דער ארבייט אהן וויכ-טיגע סיבות אין משך פון 2 וואכען נאכן אהיים-קומען פון מיליטער-דינסט אדער איבונגען; דעס-גלייכען פערלירען אויך די רעכט אויפן ארבייטס-פלאץ די יעניגע ארבייטער, וועלכע זענען, דינענ-דיג אין מיליטער, געווארען בעשטראפט פאר א פערברעכען צוליב געלד-גייציגקייט מיט תפיסה אויף א טערמין איבער 3 חדשים.

—לד.

וואס יעדער בירגער דארף וויסען?

אייניגע אינטערעסאנטע רעכטליכע אויפקלערונגען

1. איבערגעבען געריכטס-פאפירען

לויט די ארטיקלען 151 און 153 פון נייעם ציוויל-פראצעדור-קאדעקס מוז א וועזוואניע אדער אנדער געריכטס-פאפיר איבערגעגעבען ווערען אין פאל פון אדרעסאט'ס אפוועזענהייט זיינעם א דער-וואקסענעם הויז-מענש און אויב אזא אייגער איז אויך נישט פערהאן, דארף די וועזוואניע איבערגע-געבען ווערען א שכן אדער דעם סטרוזש.

וואס שייך דאס איבערלאזען א וועזוואניע ביי א שכן אדער סטרוזש איז דאס נאר דעמאלט דער-לאזבאר, אויב זיי זענען נישט פעראינטערעסירט אלס געגנער אין אויסגאנג פון זעלבען פראצעס.

קוים קען די וועזוואניע נישט איבערגעלאזען ווע-רען ביים שכן אדער סטרוזש דארף זי איבערגעגע-בען ווערען דעם דארטיגען פאסט אדער געמיינדע אמט. אין לעצטען פאל מוז אן'ענטשפרעכענדע מעל-דונג אויפגעהאנגען ווערען אויף דער טיר פון אד-רעסאט'ס דירה, געשעפט אדער ביורא.

אויף די אויסגערעכענטע פארשריפטען מוז געלייגט ווערען א בעזונדערע אכטונג, ווייל פון זייער אפהיטונג איז אפהענגיג די געזעצליכקייט פון דער פארגעקומענער פערהאנדלונג - דעציזיע אדער אנדערער רעכטליכער שריט.

מ'דארף אגב אויך געדענקען, אז דאס איבער-לאזען א געריכטס-אוויזאציע ביי א דערוואקסענעם הויז-מענש, שכן, סטרוזש, ארטיגען פאסט אדער גע-מיינדע-אמט איז דערלאזבאר נאר אין פאל פון א קורצער אפוועזענהייט. קוים האנדעלט זיך אבער וועגען פערלאזען דאס וואוינארט אויף א לענגערע צייט, טאר די אוויזאציע אדער אנדער געריכטס-פאפיר פאר'ן אדרעסאט בשום אופן נישט איבער-געלאזט ווערען און ממילא קען די בעשטימטע פערהאנדלונג שוין נישט פארקומען און די פעראר-דנטע רעכטליכע שריט שוין נישט אונטערגענומען ווערען.

2. קוראטעלע איבערן פערמעגען פון אוועקגעקומענע

ס'טרעפט אמאל, אז א געוויסע פערזאן פער-לאזט זיין וואוין-ארט, לאזט איבער א פערמעגען און לאזט נישט וועגען זיך הערען א לענגערע צייט. בכדי דאס פערלאזענע פערמעגען זאל נישט פער-טאכלעוועט ווערען דארף עס איבערגעגעבען ווערען אונטער א זיכערע השגחה. יעדער גלויביגער, הויז-ווירט, משפחה-מיטגליד אדער אנדערע פעראינטע-רעסירטע פערזאן קען זיך אין אזא פאל ווענדען דירעקט אדער דורך דער פראקוראטור אין געריכט מיט אן'ענטשפרעכענדען פארשלאג, אז ס'זאל בע-שטימט ווערען א קוראטאר איבערן פערמעגען פון אפוועזענדען.

דער בעשטימטער קוראטאר פערטרעט דעם אפוועזענדען אין אלע רעכטליכע אקציעס און פונקציעס.

אין דער צייט פון אפוועזענהייט ווערט דער אפוועזענדער בעטראכט פאר אן'אוועקגעקומענעם. אויפן פערלאנג פון איינעם פון די אויבנאויסגערע-כענטע פערזאנען איז דאס געריכט בערופען צו אנערקענען אזא אפוועזענדען פאר אן'אוועקגעקו-מענעם. אוועקגעקומען הייסט אבער נישט אויף אייביג, נאר בלויז צייטווייליג פערשוואונדען — עס איז דא פערהאן די וואהרשיינליכקייט, אז דער אוועקגעקומענער וועט פריהער אדער שפעטער צוריק-קומען. קוים איז פערביי 10 יאהר און דער אוועקגע-קומענער האט זיך אלץ נאך נישט בעוויזען און עס זענען אויך נישט פערהאן וועגען איהם קיין שום ידיעות, קען ער אנערקענט ווערען דורכ'ן געריכט פאר געשטארבען.

אויב ס'האנדעלט זיך וועגען א פערשוואונ-דענעם, וואס איז שוין אלט 70 יאהר, קען אנער-קענט ווערען פאר געשטארבען שוין נאך 5 יאהר פערשוואונדענקייט.

ר. איזראעל

דירעקטאר אדאלף גאלד

סענסאציאנעל-שפאנענדער ראמאן פון יודישען לעבען

20

— איך וועל אייך זאגען דעם גאנצען אמת, איצט איז שוין נאך האלבע נאכט, איך וועל מיר ערלויבען צו זיין אויפריכטיג און וועל זאגען, אז איהר זענט נישט ענליך צו די, וועלכע מעלדען זיך אזוי שפעט ביינאכט צו נישט פערהייראטע מע-נער, בעזונדערס צו אזעלכע, ווי ס'איז ווערפעל. ס'האט דאך געמוזט געשעהן עפעס גאר וויכטיגס.

די אונבעקאנטע האט געשוויגען. פון אויפ-רעגונג האבען זיך איהרע בריסטען געהויבען הין און צוריק, איהרע באקען זענען בעדעקט געווארען מיט א ליכטער רויטקייט, דעם קאפ האט זי פער-ווארפען אויף הינטען און געקוקט אויף דאבושינ-סקי'ן מיט פערצוקונג. די פרוי איז איצט געווען הערליך שעהן, בעזונדערס האט מען זיך געמוזט אפשטעלען אויף איהר פיגור און אויף דעם קלאסי-שען קאפ.

— קאזשיק ווערפעל איז אייער פריינד? — האט זי איבערגעפרעגט.

— יא, מיר זעהען זיך און קומען זיך צו-נויף יעדען טאג.

— פארוואס פערהאלט איהר מיך דא, איהר זעהט דאך, אז איך האב דעם שליסעל פון זיין וואוינונג און איהר דארפט דאך פערשטעהן, אז איך האב דעם שליסעל נישט גע'גנבעט נאר בעקו-מען פון איהם אליין. איהר האט נישט קיין רעכט מיך דא צו פערהאלטען, דער זייגער האט אויסגע-שלאגען האלב איינס, דאבושינסקי האט געקוקט אויף דער הערליכער פרוי און איהם האט ארומגע-נומען א מאדנע געפיהל, א געפיהל פון אייפערזוכט צו ווערפעל'ן, הגם ער האט אליין נישט געוואוסט פארוואס עס איז אזוי.

— איהר וועט נישט געהען צו איהם — האט ער אויסגערופען — בעזונדערס אין אזא שפעטער שעה, איהר קענט געוויס נישט דעם דאזיגען מענ-שען, ווען איהר וואלט געזעהען...

זי האט נישט געלעגט קיין אכט אויף זיינע ווערטער און האט נאכאמאל געזאגט:

— לאזט מיך אדורך.

איהר איז שוין קלאהר געווארען, אז דא-בושינסקי געפינט זיך אונטער איהר איינפלוס און וועט איצט טון אלץ, וואס זי וועט וועלען, מיט עטליכע מינוט פריהער האט זי איהם געאכטעט, איצט האט זי זיך איבערצייגט, אז ער איז נישט מעהר ווערט ווי אלע אנדערע מאנספערשוינען.

— איך וועל געהן מיט אייך—האט ער אונ-טערטעניג געזאגט, איך וועל ווארטען אויף אייך, אין דער צייט איז ווערפעל נישט שטענדיג ניכטער.

— ניין, איך דארף נישט אייער הילף, ער-לויבט מיר ארויסצוגעהן פון דאנען, ווייל אנדערש.

אבער אין דער רגע האט זיך אנגערופען דער טעלעפאן.

דאבושינסקי איז אויטאמאטיש צוגעגאנגען צום טיש, ארויפגענומען דאס טרייבעל און געפרעגט:

— ווער רעדט?

פון דער אנדערער זייט האט זיך געהערט א קלארע שטים:

— איז דאס די וואוינונג פון לעאן דא-בושינסקי?

— יא, ווער רעדט דארט.

— א פריינד פון קאזשימיעזש ווערפעל, ענ-טשולדיגט, אויב איך בעאונרוהיג אייך, אבער דער ענין איז זעהר דרינגענד, איהר ווייסט נישט, צי ווערפעל איז איצט אינדערהיים אדער נישט?

— איך קען אייך גארנישט זאגען, איך ווייס נאר, אז פאר 2 א זייגער קומט ער קיינמאל נישט אהיים.

— אויב אזוי, זייט אזוי גוט און שרייבט אויף א צעטעלע און ווארפט דאס אריין אין זיין בריף-קעסטעל. ענטשולדיגט נאכאמאל, אויב איך פערלאנג פון אייך אזא טובה, אבער דאס איז ווירקליך אזא דרינגענדער ענין, וועלכען מ'קען נישט אפלעגען ביז איבערמארגען.

— גוט, האט דאבושינסקי געזאגט, וואס זאל איך איהם שרייבען.

— שרייבט איהם, אז מיטן מאמענט, ווען ער וועט אדורכלייענען דאס צעטעלע, זאל ער פערלא-זען די וואוינונג און זאל גלייך קומען קיין ווארשא אין האטעל „אייראפעיסקי". דא ווארט אויף איהם א מענש, וועלכען מ'דארף זעהר נויטיג צו האבען. זאגט איהר צו, הער דאבושינסקי, אז איהר וועט דאס ערלעדיגען.

— גוט, איך וועל עס ערלעדיגען, ווער זענט איהר און פון וואנען רעדט איהר?

— אבער געדענקט, אז איהר האט צוגעזאגט דאס צו ערלעדיגען?

— גוט, אבער ווער זענט איהר?

קיין ענטפער איז שוין מעהר נישט געקומען. פון יענער זייט האט מען איבערגעריסען די פער-בינדונג, דאבושינסקי האט אוועקגעלעגט דאס טרייבעל און האט זיך אויסגערעהט, אין צימער איז שוין קיינער נישט געווען, די פרוי האט אויס-גענוצט וואס דאבושינסקי איז געווען ביים טעלע-פאן און האט זיך שטילערהייט ארויסגעשליכט פון צימער, ער איז ארויסגעלאפען אויף די טרעפען, אין גאנצען הויז האט געהערשט א טויטע שטיל-קייט. דאבושינסקי איז צוריקגעקומען צו זיך אין דער וואוינונג און צוגעמאכט די טיר, א מאדנע פוסטקייט האט ער דערפיהלט, אין שטוב איז גע-בליבען בלויז א דעליקאטער ריח. אזוי ווי אן'-ערינערונג פון א פערשוואונדענער ערשיינונג.

ער האט זיך אוועקגעזעצט ביים שרייב טיש און האט אויפגעשריבען דאס צעטעלע וואס ער האט צוגעזאגט צו שרייבען ווערפעל'ן און דאן איז ער ארויפגעגאנגען אויף א שטאק העכער. אין דער וואוינונג נומער 11 איז, זעהט אויס, קיינער נישט געווען. דאבושינסקי האט אנגעקלונגען, אבער קיי-נער האט נישט געענטפערט, אידרום איז געקומען אויף די געדאנקען צו עפענען די טיר מיט זיין אייגענעם שליסעל, כדי צו זעהען ווי ס'איז אהינ-געקומען די אונבעקאנטע, אבער דערמאהנענדיג זיך אין וואס פארא בעציהונגען ער איז מיט ווער-פעלן, האט ער רעזיגנירט פון זיין בעשלוס, ווער-פעל האט א ליאדע מינוט געקענט אנקומען און טרעפען אין דער וואוינונג דאבושינסקי'ן, דאס וואלט געווען א זעהר נישט אנגענעהמע לאגע.

(פארטזעצונג קומט).

נייער פאלקסבלאט

דאָס לאָדזשער לעבן

נייער פאלקסבלאט

זונטאג 13 כא מנחם אב תרצ"ג

אויגוסט

זון-אויפגאַנג 4.12
זון-אונטערגאַנג 7.09

נייער שטאָט-ראָט ווערט געוועהלט אויף 5 יאָהר

פּרעזידענט און וויצע-פּרעזידענטען — אויף 10 יאָהר

ווער וועט קענען וועהלען און געוועהלט ווערען?

ווי בצוואוסט, האָט דער רעגירונגס-קאָמיסאַר פון לאָדזשער מאַגיסטראַט, אינזש. וואָיעוואָדזקי, איבערגענומען דעם אַמט אויף אַ באַגרעניצטער צייט.

לויט'ן נייעם געזעץ פאַר זעלבסטפערוואַל-טונגען, וועלען די וואַהלען צום לאָדזשער שטאָט-ראַט פאָרקומען ערשט דעם קומענדיגען יאָהר.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, האָט דער קאָ-מיסאַר פעראָרדענט, צום אַדמ. בודזשעט אריינצו-שטעלען אַ סומע 200000 זל. וואָס איז נויטיג ביים אדורכפיהרען די וואַהל-אַרבייט, און צו ברענגען אין אָרדנונג די קאַרטאָטעקע פון דער לאָדזשער בעפעלקערונג.

אויך אין אינערן-מיניסטעריום ווערט שוין פאַרענדיגט די אַרבייט איבער דער נייער וואַהל-אָרדינאַציע, וועלכע וועט וואַהרשיינליך פערעפענט-ליכט ווערען אין סעפּטעמבער ה. י.

לויט דער נייער וואַהל-אָרדינאַציע, וועט מען האָבען וואַהל-רעכט פון 24 יאָהר אָן. מענער וועלען מוזען האָבען געענדיגט דאָס מיליטער-דינסט, פרויען דאַגעגען, נאָכדעם ווי זיי וועלען שוין האָבען די לעבענס-ערפאַהרונג (!)

די קאַנדידאַטען צום שטאָט-ראַט וועלען מוזען אַלט זיין 30 יאָהר (פריהער 25 יאָהר), מוזען בעהערשען די פּוילישע שפּראַך אין וואָרט און שריפט. די קאַנדידאַטען אויף פּרעזידענט און וויצע-פּרעזידענטען, מוזען מינדעסטענס האָבען מאַטורע.

די שטאָט וועט פונאַנדערגעטיילט ווערען אין 24 וואַהל-קרייזען. מען וועט נישט שטימען, ווי ביז איצט, אויף ליסטעס, נאָר נאָמענטליך.

ס'איז כדאי צוצוגעבען, אַז דער נייער שטאָט-ראָט וועט געוועהלט ווערען אויף 5 יאָהר, דער פּרעזידענט און וויצע-פּרעזידענטען — אויף 10 יאָהר.

„געסט" פון ארץ-ישראל און פון אמעריקע...

ברענגען „גריסען" און „פּעקלעך" —

היט אייך פאַר די אַפּעריסטען!

(2) אין לאָדז אַרבייט אַ באַנדע אַפּעריסטען וועלכע שטעלען זיך פאָר פאַר אַמעריקאַנער, ענגע-לענדער, ברענגען „גריסען", „פּעקלעך" פון קרובים און דער־ביי באַרען זיי ביי די באַאיזונע קרובים אויס געלד. מיר האָבען שוין איינצע מאָל אויפמערקזאַם געמאַכט אויף די דאָזיגע אַמעריקאַנער און דאָך געפינען זיך נאָך באַאיזונע מענשען וועלכע לאָזען זיך לייכט אַפּנאַרן.

אָט גיט מען איבער צוויי נייע קרבנות פון די דאָזיגע אַפּעריסטען.

רבקה קאַפּעל (שרודמעיסקאַ 100) האָט אַ קו-זין אין ארץ-ישראל וועלכען זי האָט שוין אַ לענ-גערע צייט נישט געהאַט קיין בריף, גריסען האָט זי געהאַט, אַז איהם געהט זעהר גוט.

די טעג איז צו דער פרוי קאַפּעל געקומען אַן עלעגאַנט געקליידעטער יונגערמאַן און אָנגעגע-בען אַ גרוס פון איהר קוזין. ער איז באַר וואָס (אַזוי האָט ער געזאָגט) געקומען פון ארץ-ישראל, וואו ער וואוינט מיט איהר קוזין אין שכנות, אגב האָט דער קוזין פאַר איהר מיטגעשיקט אַ פּעקעל מיט ווערטפולע מתנות, דאָס פּעקעל געפינט זיך אויפ'ן צאָל-אַמט, און היות ווי מ'דאַרף אָפּצאָהלען 95 זל., צאָל זאָל די פרוי מיט איהם מיטפאָהרען.

פרוי קאַפּעל האָט דעם יונגענמאַן אין גאַרנישט חושד געווען און צוזאַמען זענען זיי אַראָפּ אויף דער גאַס. דאָ האָט ער איהר דערציילט, אַז צוערשט דאַרפען זיי פאָהרען צום וואָקזאַל פון דער פאַבריק־באַהן, וואו ער וועט אַרויסבעקומען אַ „זאַשיראַ טשעניע" אויפ'ן פּעקעל.

ווען דער „גאַסט פון ארץ-ישראל" האָט שוין געהאַט דאָס געלד אין דער קעשענע, איז ער אַרויף אויף אַ טראַמוואַי, וועלכער איז שוין געווען אין גאַנג, אַזוי אַז די פרוי ק. איז געבליבען שטיין ביי דער טראַמוואַי-סטאַציע.

ווען פרוי ק. איז געקומען אויפ'ן וואָקזאַל איז פון דעם פערשוין קיין זכר נישט געווען. די

* * *

(א) דעם זעלבען טאָג איז צו ש. בורשטיין (זשעראָמסקאַ 8) געקומען אַ פערשוין, פאָרשטע-לענדיג זיך פאַר אַ פּאָסט-בעאַמטען האָט ער ער-קלערט אַז פאַר בורשטיין איז אָנגעקומען פון זיין שוועסטער אין אַמעריקאַ אַ „פּעקעל", דער אַפּע-ריסט האָט דאָס אַזוי געשיקט „פּער-אַרבייט" אַז ב. האָט איהם געגעבען 53 זל. אויף אויסצוקויפען דאָס פּעקעל.

ווען ב. איז געקומען אויף דער פּאָסט, האָט ער זיך פונקט ווי פרוי קאַפּעל, דערוואוסט, אַז ער איז אַפּגענאַרט געוואָרען פון אַ ראַפינירטען אַפּעריסט.

היט אייך, פאַר די דאָזיגע „געסט"!

דער פערשאַרפטער שטרייק פון די בוי-בראַנזשע

(2) דער שטרייק-קאָמיטעט פון די לאָדזשער בוי-אַרבייטער האָט, מחמת, דעם, וואָס עס איז נישט פאָרגעקומען די בעשטימטע קאָנפערענץ אין אַר-בייטס-אינספּעקטאָראַט — בעשלאָסען אַרויסצוטרע-טען צו אַלע באַהענטע אַרבייטער-אָרגאַניזאַציעס מיט דער בקשה אונטערצושטיצען די שטרייק-אַקציע פון די בוי-אַרבייטער דורך אַ פּראָטעסט-שטרייק.

צוליב דעם, וואָס דער סעזאָן אין דער בוי-בראַנזשע איז אַ פערשפּעטיגטער הערשט צווישען די שטרייקענדע אַ שטאַרקע אויפרעגונג. וועלכע האָט זיך אויך איבערגעגעבען אויף די בוי-אונטערנעה-מער, וועלכע בעמיהען זיך, אגב, ווייטער צו פאַשלעפּען דעם ענין.

דערווייל האָבען זיך ביידע צדדים נישט גע-ווענדעט אין אַרבייטס-אינספּעקטאָריאַט וועגען אויפ-רופען אַ נייע קאָנפערענץ און דעריבער איז דער סכסוך געבליבען הענגען אויף אַ טויטען-פונקט.

* * *

(2) די בוי-אַרבייטער פון זגערזש און אַלעקסאַנ-דראָוו האָבען זיך אָנגעשלאָסען אין דער שטרייק-אַק-ציע, סאָלידאַריזירענדיג זיך מיט די לאָדזשער אַר-בייטער.

די פאַנגע שפּרינצע האָט זיך גענומען די „וויפּראַווע"...

איצט וויל זיך מיט איהר בעקענען — די פּאָליציי

(2) שרה פענקין (זאַמענהאָף 30) האָט גע-מעלדען דער פּאָליציי, אַז איהר טאָכטער די 20 יעהריגע שפּרינצע, האָט זיך אַליין צוגענומען איהר „וויפּראַווע". בעסער געזאָגט: — צוגענומען פון דער היים וועש און מלבושים אין דער ווערט פון 600 זל. און אַנטלאָפען.

די פאַנגע שפּרינצע ווערט איצט געזוכט פון דער פּאָליציי.

הכנות צו דער אַקציע וועגען אַ נייעם קאָלעקטיווען אָפּמאַך

(א) אין שייכות מיט'ן אָנקומענדען טערמין פון עווענטועלען קינדיגען אָדער פּראָלאָנגירען דעם קאָלעקטיווען אָפּמאַך, וואָס איז איצט פערפליכטענד אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע — מאַכען איצט בעזונדערע פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען הכנות צו אַן אַקציע אין פאַל פון אַ קינדיגונג.

דאָנערשטאָג, דעם 17. ד. ח. וועט אין שייכות דערמיט פאָרקומען אין לאָקאַל ז. ז. ז. אויף פּיעטריקאָווער 64 אַ זיצונג פון צענטראַל-קאָמיטעט פון טעקסטיל-אַרבייטער-פאַרבאַנד, אויף וועלכער עס וועט בפרטיות אַרומגערעדט ווערען דאָס פּראָגראַם פון דער עווענטועלער אַקציע.

מיט אַ מעסער אין האַנד

לויפט אַרום אַ שיכור, און פערוואונדעט אַ שילער

(א) נעכטען האָט זיך אויף באַלוטער מאַרק געמאַכט לעבעדיג.

די סיבה איז געווען — אַ יונגער פערשוין האָט זיך גאָר וואַזשנע אָנגעשיכורט, אַרויסגעכאַפּט אַ מעסער, און אַרויסגעלאָפען אין דרויסען נאָכיאָ-גען פערבייגייער.

עס איז געוואָרען אַ טומעל, אַ געלויף: „מען שחט!.. מען שניידט!.. מען מאָרדעוועט!.."

עולם איז געלאָפען, ווי אונטערגעשאָסען, און דער שיכור איז זיי נאָכגעלאָפען, ביז —

ביז ער האָט דעריאָגט דעם 12-יאָהריגען שילער פון אַ פאָלקס-שולע, זיגמונט בערנאַרעק (פון זשאַביע 10) און געמאַכט איהם עטליכע מעסער-שטעך אין די פּלייצעס און אין הינטען.

לסוף האָט מען דעם שיכור'ן מעסער-שטעכער פערהאַלטען, און עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז ער איז דער 26-יעהריגער יוזעף ראַבאַקאָווסקי פון מאַלאַרסקאַ 25.

צום פערוואונדעטען יונגעל איז אַרויסגערו-פען געוואָרען פּאָגאָטאָוויע.

אַ וואַזשנער מאכל...

אָפּגעביסען אַנ'אויער ביי זיין געגנער

(2) אויף אַל. 1 מאַי 19 איז אויסגעבראָכען אַ מחלוקה צווישען יאַקוב באַיאַרסקי מיט מאַריאַן מילער. דער ערשטער איז צוגעפאַלען צו זיין געג-נער און איהם אָפּגעביסען אַנ'אויער.

דעם בייסער האָט מען פערבעטען אין פּאָ-ליציי-קאָמיסאַריאַט, און צום געביסענעם האָט מען אַרויסגערופען די „גיכע הילף".

צוגאַב-פּאַבאַר-קאַמיסיעס

(א) די לאָדזשער שטאָטישע סטאַראָסטווע האָט פעסטגעשטעלט די טערמינען פון די צוגאַב-באַבאַר קאָמיסיעס אויפ'ן חודש אויגוסט.

דעם 16 ד. ח. וועט אויף פּיעטריקאָווער 165 אַמטירען אַ צוגאַב-קאָמיסיע פאַר פּ. ק. או. לאָדז-שטאָט 1. עס דאַרפען זיך צושטעלען פּאָ-פּאַבאַראָוצעס פון יאָהרגאַנג 1912 און עלטערע, וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען.

דעם 28 ד. ח. וועט אין דעמזעלבען לאָקאַל אַמטירען אַ צוגאַב קאָמיסיע פאַר די, וואָס וואוי-נען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 14 פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען.

עפענטליכע אַרבייטען אין לאָדזשער קרייז

(2) די שטאָט-פערוואַלטונג פון פּיעטריקאָוו איז, נאָך אַ גרינדליכען אויסמאָנטירען די הויפּט-גאַס — פּילסודסקיעגאָ — צוגעטראָטען צו אויספּריכ-טען אַ רייהע אַנדערע גאַסען און אונטערשאָטישע שאָסייען.

אין שייכות דערמיט. זענען אַ רייהע גאַסען אין פּיעטריקאָוו און עטליכע שטחים אויף שאָסייען אָפּגעשלאָסען געוואָרען פאַרן רעדער-פערקעהר, אינ גאַנצען אָדער טיילווייז.

פערענדיגט די זומער-קאָלאָניעס

פאַר די אָרימסטע לאָדזשער קינדער

(2) אין טאָמאַשאָוו-מאַזאָוויעצקי איז מיט 2 טאָג צוריק פאָרגעקומען דער פייערליכער שלוס פון די זומער-קאָלאָניעס, וואָס זענען אָרגאַניזירט געוואָרען דורכ'ן וואַרשאַווער-לאָדזשער קרייז-שול-קוראַטאָריום פאַר די אָרימסטע שול-קינדער פון לאָדז.

אין די דאָרטיגע קאָלאָניעס האָבען פערבראַכט איבער 300 מיידלעך אין צוויי פּיער-וואָכענדיגע טורנוסען.

אַפּטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאַכט דיזשורירען: ש. יאַנקע-לעוויטש (אַלטער מאַרק 9), ל. שטעקעל (לימאַ-נאָווסקיעגאָ 37) ב. גלוכאָווסקי (נאַרוטאָוויטשאַ 6) ס. האַמבורג (גלובנאַ 50), ל. פּאַוולאָווסקי (פּעט-ריקאָווער 307), א. פּיאָטראָווסקי (פּאָמאָרסקאַ 91)

רעגירונגס-קאָמיסאַר נעהמט אויף

(א) דער רעגירונגס-קאָמיסאַר, אינזש. וואָצ-לאַוו וואָיעוואָדזקי, נעהמט אויף טעגליך אינטע-רעסאַנטען פון 10 ביז 12 בייטאָג חוץ שבתים און חגאות.

* * *

(א) נעכטען האָט דער רעגירונגס-קאָמיסאַר אין דער בעגלייטונג פון דירעקטאָר פון דער שטאָ-טישער פערוואַלטונג, ה' מ. קאַלינאָווסקי, וויזיטירט די שטאָטישע מעכאַנישע וואַרשטאַטען אויף פּשע-יאַזד 26.

קלאַנג-קינאָ

CAPITOL

היינט פּרעזענטירען מיר
דעם גרויסען סאָוויעטישען פילם פון פּראָד.
„SOWKINO" לויט דער ערצעהלונג
פון מאַקסים גאָרקי

קין און אַרטעם

(Kain i Artem)

(Burłak Artem)

רעזשי: Piotr Bytow בּאַרען פון
דער נאַדוואָלגער מלוכה-אָפּערע
אין די הויפּט-ראָלען:
Grzegorz Uwarow, Mikołaj Simon i J. Egorow.

אָנהייב 5 נ"מ, שבת און זונטאָג 12 ביים.

בעפאָר איהר פאָהרט אויף ערהאָלונג!

קויפט איין | קויפט איין

נייעסטע פּערפומען
ערשטקלאַסיגע פּודערן, טואַלעט-זייפען זאָוי
אַלעראַרט מאָדערנסטע קאָסמעטיקס
צו פאַבריקס-פּרייזען
אין דער בעקאַנטער פּערפומעריע

י. דרוקער

5 זאַוואַדזקאַ 5
טעל. 175-92

רעעלע און סאָלידע בעהאַנדלונג!
הורט און דעטייל

הורט! | דעטייל!

א קינד, וואָס וויל נישט געהערן צו זיין מאַמע
העכסט-סענסאַציאָנעלע לאָדזער פּאַסירונג

— 2. —

אין הויז פון דער קינדערלאָזער פאַמיליע אין לאָדז אין צוליב דעם געווען תשעה באב. די מומע האָט כסדר אריינגעוויינט אין שלמה'לען, איהם נאָכמעהר צוגעקניפּט צו זיך און דער פעטער האָט איהם געקויפט קאָסטבאַרע מתנות: ברילליאַנטענע האַנט-רינגלעך, געלאָזט נייען שיינע אנצוגען, געקויפט זיידענע וועש און געגעבען גרויסע סומען מאַשען-געלד.

די מוטער אין אמעריקא איז בעאונרוהיגט געוואָרען, הלמאי איהר זוהן האָט נישט קיין חשק צו קומען צו איהר אין גאָלדענעם לאַנד אריין. האָט זי ממש איינגעריסען וועלטען, איינגעצאָהלט אין א שיף-געזעלשאַפט א בעדייטענדע סומע געלד בכדי די געזעלשאַפט זאָל ארויסשיקען איהר'ס אגענט, ער זאָל ברענגען צו איהר דעם איינציגען זוהן שלמה'לע.

איז בעקומען קיין לאָדז דער אגענט פון דער שיף-געזעלשאַפט. ער איז אוועק צום בהמה-הענדלער, וואו עס איז געוואַקסען שלמה'לע ראָזענוואלד, דער געפּיצשעטשעטער יתום, וועלכער האָט גאָרנישט געוואוסט פון קיין יתום'שאַפט, אָבער דאָס יונגעל האָט נישט געוואָלט זיך אויסדרעהען צום יענקי, וועלכער האָט געבראַכט גרוסען פון זיין מאַמע אין אמעריקא.

צוריקקומענדיג קיין אמעריקא אָהן שלמה'לען, האָט די שיף-געזעלשאַפט זיך אָבגעזאָגט צו מאַכען אויף אייגענער האַנד ווייטערדיגע בעמיהונגען צו ברענגען דעם זוהן צו דער רייך-געוואָרענער מאַמע אין ניו יאָרק. דער פרוי פרידע איז, אין בענקשאַפט נאָך איהר קינד, נישט געבליבען קיין אנדער ברירה, ווי איינן צו פאָהרען קיין פוילען און פון לאָדז אליין מיטצונעמען מיט זיך קיין אמעריקא איהר געליבטען זוהן.

מ'קען פערשטעהן, אז פראָסט און פשוט איז די רייזע נישט פאָרגעקומען געוואָרען. צופריהער איז אָנגעגאַנגען א לאַנגע, פער עקשנ'טע קאָרעספּאָנדענץ צווישען דער רייכער שוועסטער אין אמעריקא און דער שוועסטער אין לאָדז.

די לאָדזערין האָט כסדר געשריבען צו פרוי פרידע אין ניו יאָרק, אז כאָטש שלמה'לע איז איהר איינגעבאַקען אין הארצען, איז זי פונדעסטוועגען גרייט, ער זאָל פאָהרען צו זיין מוטער אין אמעריקא. נישט מעהר, דאָס יונגעל איז אזוי אָנגעקניפּט אין זיין ווירקליכער היים, אז ער וויל אפילו נישט הערען וועגען פערלאָזען זי, בפרט, אז דעם פעטער האָט ער ליב סכנות נפשות און ער רופט איהם: טאַטעשי.

פרוי פרידע איז דעריבער געקומען קיין לאָדז און איז פערפאָהרען צו איהר שוועסטער. צו איהר איבעראַשונג, האָט זי אינדערהיים נישט געטראָפען נישט איהר שוועסטער, די עקרה און נישט איהר קינד, דעם טייערען שלמה'לע, וועמענס פאָטאָגראַפיע זי האָט אומעטום מיטגעפיהרט מיט זיך און זי אונאויפהערליך געקושט, פערגיסענדיג טרעהרען.

געוואַרט א טאָג, צוויי, א וואָך, צוויי וואָכען, און נישט געקענט ארויסקריגען פון שוואָגער, וואו זיסעל איהר שוועסטער איז אהינגעקומען מיט איהר קינד, איז די פרוי פרידע געקומען אויפ'ן רעיון, אז איהר שוועסטער, ווערענדיג געוואָר, אז זי, די אמעריקאנערין, איז געקומען אהיימנעמען צו זיך דאָס יונגעל, איז וועלכען זי האָט אריינגעלייגט איהר גאַנץ „דאָברע מזל", — אז זי האָט זיך אויסבעהאַלטען ערגיץ צוזאַמען מיט'ן יונגעל.

די אמעריקאנערין האָט נישט געקאַרגט קיין געלד, זי איז געפאָהרען קיין וואַרשא, געדונגען א געניטען פּריוואַט-דעטעקטיוו, וועלכער האָט אויף זיך גענומען אויסצוגעפינען דעם בעהאַלטענעם יונגעל.

ס'איז אָבער נישט אזוי לייכט, ווי עס רעדט זיך. די מוטער צוזאַמען מיט'ן אויסשפּירער זענען ארומגעפאָהרען אין א סך שטעט און שטעטלעך ארום לאָדז, אומעטום געשנישטערט, געוואָרפען, און אין ערגיץ נישט געקומען אויף די שפּורען פון שלמה'לעס בעהעלטעניש, כאָטש אומעטום האָט דער דעטעקטיוו זיך בענוצט מיט דער לעצטער פאָטאָגראַפישער אויפנאַהמע שלמה'לעס און שלמה ראָזענוואלד איז שוין געווען א יונגעל פון 17 יאָהר; הויך, שיין געוואַקסען, פיזיש ענטוויקעלט אזוי, אז ער האָט מיט זיין יונגקייט און געזונדען אויסזעהן פערכאַפּט דאָס אויג.

שלמה'לע איז נישטאָ. קיין דעטעקטיוו קען אויך נישט העלפען.

דעם אמת פון דער געהיימניספולער בעהעלטעניש האָט אָבער געוואוסט נאָר דער פעטער פון שלמה'לע ראָזענוואלדען און א פאַמיליע, ביי וועלכער די מומע מיט'ן שוועסטערן - זוהן זענען געווען אויסבעהאַלטען בחדרי חדרים אין משך פון א פּאָר וואָכען. און געווען איז דאָס דוקא אין לאָדז, נישט ווייט פון שלמה'לעס שטענדיגען וואוינאָרט. נאָכדעם. אז די ארבייט פון דעטעקטיוו און פרוי פרידע האָט נישט נושא פרות געווען, האָט שלמה'לע אין בעגלייטונג פון זיין הארצענס-געליבטער מומע זיך אויסבעהאַלטען פאַר זיין מוטער'ס בליק אין נישט ווייטען אָזאָרקאָוו.

פרוי פרידע האָט אָבער נישט גערוהט און נישט מעהר אָבגעטרעטען פון לאָדז. אויף כלומר'שט האָט עס געהייסען, אז זי פאָהרט צוריק קיין ניו-יאָרק, אָבער אין אמת'ן האָט זי זיך געזעצט אין א לאָדזער האָטעל און געדולדיג אויסגעוואַרט דעם גינסטיגען מאָמענט. דער דעטעקטיוו האָט דערווייל געטון ס'זייניגע. ער האָט נאָכגעשפּירט יעדען מענש וועלכער איז אריין און ארויסגעגאַנגען פון שלמה'לעס פעטער'ס שטוב. ביז ענדליך שלמה'לע און זיין מומע זענען צוריק אהיימגעקומען אין דער זיכערהיים, אז דאָס „געפאַהר" פון ענטדעקען זיי איז שוין אריבער.

אז דאָס פייגעלע איז ווידער אריינגעראַרט געוואָרען אין דער שטייג, האָט זיך ערשט אָנגעהויבען די ריכטיגע דראַמע.

פרוי פרידע, די אמעריקאנערין, האָט אויפגעהויבען אַ'וואַנטורע, געראַפען פּאָליציי, דערציילט די גאַנצע געשיכטע פון איהר אמאָליגען עלענר און שפּעטערדיגען גליק און נאָכדעם ערשט געוואָרפען זיך קושען איהר קינד.

שלמה'לע האָט זיך ארויסגעריסען פון דער מוטער'ס הענד, זיך פערשטעקט אונטער דעם פעטער'ס פּלייצע און דער פעטער, דער בהמה-הענדלער, א יוד א ריז, א פּלייציגער מיט שטאַלענע הענד, האָט פון זיך אָפּגעשטופּט די אמעריקאנער שוועגערין און געשריגען א בענומענער:

— וואָס ווילסטו פון שלמה'לען? ער וועט צו דיר נישט פאָהרען. ער איז מיין זוהן... איך וועל איהם דיר נישט געבען, כ'זאָל וויסען מיין לעבען צו פערשפּילען!

אזעלכע דיבורים זענען שוין עפּעס אנדערש. פרוי פרידע, אין וועלכער עס זענען שוין געווען איינגעפרעגט די אמעריקאנישע אמביציעס, האָט די רייד גענומען מיט דער גאַנצער ערנסטקייט. זי האָט זיך געפיהלט טיף בעליידיגט פונ'ם שוואָגער און אָהן קאַטאָוועס גענומען זוכען איהרע געזעצליכע רעכט אויפ'ן קינד און אזוי ארום זיך ריינצווואַשען פון דער פרעכער בעשולדיגונג, בכן איהר שלמה'לע איז נישט דאָס קינד פון איהר ערשטען געזעצליכען מאַן, נאָר א ממזר, געבוירען פון מאַן פון איהר שוועסטער.

(ווייטער קומט).

וויכטיגער בעשלוס פון העכסטען אדמיניסטראַטיווען טריבונאַל
וועגען פערזיכערונגען אין דעם אַרבייטסלאָזען-פאָנד

(אג) דער העכסטער אדמיניסטראַטיווער טריבונאַל האָט אין א בעשלוס ענדגילטיג פעסטגעשטעלט די פראַגע וועגען פערזיכערען די אנגעשטעלטע וואָס ארבייטען ביי איין אונטערנעהמער און וואָס זענען אָבער בעשעפטיגט אין בעזונדערע אונטערנעהמונגען, וואָס בעשעפטיגען נישט מעהר ווי צו 5 אנגעשטעלטע. דער בעשלוס פון טריבונאַל איז פאָלגענדער:

„ארבייטס-געבער, וואָס האָט איינינע אונטערנעהמונגען, אָבער אין קיין איינעם פון זיי בעשעפטיגט ער נישט ארבייטער איבער דער נאָרמע, איז לויט דעם געזעץ פון 18-טען יולי 1924 נישט מחויב צו פערזיכערען די ארבייטער אויפ'ן פאַל פון ארבייטסלאָזיגקייט, אפילו דאַן ווען די צאָהל ארבייטער אין אלע אונטערנעהמונגען איז מעהר ווי פינף".

דער דאָזיגער פסק-דין מאַכט א סוף צו א אינטערפּרעטאַציעס פון ארבייטסלאָזען-פאָנד אין דער דאָזיגער פראַגע, צוליב וועלכער עס איז זעהר אָפט געקומען צו קאָנפליקטען צווישען דעם ארבייטסלאָזען-פאָנד און ארבייטס-געבער.

ארטאָפּעדישער אנשטאַלט
פּראָטעזען, גאָרסעטען, אָרטאָפּעדישע אפּאַראַטען אלער אַרט, לייכטע פּלאַטפוס-איינלאַגען געגען פּיס-שמערצען אַלס נאָך גיפּס-אָבדרוק.
Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović
פּיעטריקאָווער 119, טעל. 231-81.

לייב-פערשטאָפּונג
אבגאָרפאַלע צערוצעגג און פוילעניש אין דאַרם, פאַרמסהרטע וויערגעהאַלט פון מאַגען-זאַפט פערנעהען ביים געברויך פון נאַטירליכען ביטערוואַסער
Franciszka Józefa
צו בעקומען אין אלע אַפּטייקען און סקלאַד-אַפּטעקעס.

היינט הנחה-רייזע קיין קריניץ און טרוסקאַוויעץ

אויף היינט האָט די היגע אָפּטיילונג פון „וואַגאָן-לי-קוק" אָרגאַניזירט אַ הנחה-רייזע קיין קריניץ און טרוסקאַוויעץ. דער אַפּאַראַט קיין קריניץ קומט פאַר היינט 9.40 אָווענד פון פאַבריקס-באַהן-הויף מיט אַ דירעקטען צוג, רעזערווירטע פּלעצער, דער אָפּצאָהל בעטרעפט 3-טע קלאַס 22.80 זל. 2-טע קלאַס 34.20.

קיין טרוסקאַוויעץ געהט דער צוג אָפּ היינט 8.08 אָווענד, מיט דער קאַלישער באַהן, שנעלצוג, פון פּשעמישל ביז טרוסקאַוויעץ. דער אָפּצאָהל בעטרעפט 3-טע קלאַס 26.90 זל. 2-טע קלאַס 38.10 זלאָטעס.

הנחה-רייזע קיין גדיניע

די לאָדזער אָפּטיילונג פון וואַגאָן-לי-קוק אָרגאַניזירט אויף דינסטאָג דעם 15-טען ה.ח. אַ הנחה-רייזע קיין גדיניע. דער אַפּאַראַט קומט פאַר דינסטאָג 9.25 אָווענד, מיט דער קאַלישער באַהן דירעקטער צוג רעזערווירטע פּלעצער. דער פּרייז פון 3-טע קלאַס 18 זל. בילעטען קען מען בעקומען פון היינט אָן אין ביוראָ „וואַגאָן-לי-קוק" פּיעטריקאָווער 64.

ארויספאָדערונגען קיין ארץ-ישראל

עס זענען דערהאַלטען געוואָרען ארויספאָדערונגען נאָך ארץ-ישראל פאַר פאָלגענדע פּערזאָנען: דאָבושינסקא חיה, גליקסמאַן חנה, ניעשעווסקי חנה, אפּעלאַסט-שטרויך רחמה.

די דערמאָנטע דאַרפען זיך מעלדען אין ארץ-ישראל-אמט, שרודמייסקאַ 29 בכדי צו ערלעדיגען די רייזע-פאָרמאַליטעטען.

אדוואָקאַט גרעל ארעסטירט
צוליב אנקלאַגעס פון די קליענטען

אין זיין אייגענער וואוינונג (פּשעיאַזד 40) איז ארעסטירט געוואָרען דער היגער אדוואָקאַט יעזשי גרעל. אדוו. גרעל איז איינגעזעצט געוואָרען אין תפיסה.

די סבה פון דעם ארעסט, זאָל זיין צוליב די אנקלאַגעס פון זיינע קליענטען.

צוליב דעם, וואָס די אויספאָרשונג איז נאָך אין גאַנג, קענען קיין גענויע פּרטים נישט פערעפענטליכט ווערען.

עס קומט גאָרנישט
פאַר פאַלש שפּילען אויף אַ קאַטערינקע, אָבער —?

(א) בעכטען זענען ביי „דער אַרבייטער" אויף ראָגאַל. קאָשטשושקי און זאַכאַרזשאַ אַ-עסטירט געוואָרען די צוויי פאַלש-שפּילער: ליינער וועלקער (פון לימאַנאָווסקיעגאָ 8) און לעאָן קאַראַק (פון קראַשעווסקיעגאָ 10), וועלכע זענען שוין פריהער בעשטראָפט געווען פאַר פאַלש-שפּילעריי אויף דער גאַס.

משמעות אַז זיי האָבען שוין נישט געשפּילט פאַלש אויף אַ קאַטערינקע נאָר — אין קאָרטען, און אזוי אַרום האָבען זיי אויף היטלערס שטייגער, בעשווינדעלט די נאַאיווע מענשהייט....

מ'האָט ביי זיי קאָנפיסקירט די קאָרטען, וואָס מ'האָט ביי זיי געפינען און די פאָר צעהנדליג אויס-געשווינדעלטע גילדען.

דערווייל שפּילען זיי זיך בידע אין ארעסט.

ציהונג פון דער מלוכה-לאָטעריע
4-טע קלאַס — 2-טער טאָג

50,000 zł. na Nr. 127241.
Po 20.000 zł. na N-ry 105617 112666.
Po 15,000 zł. na N-ry 68364 107824.
Po 5,000 zł na N-ry 63462 143202+.
Po 2.000 zł. na N-ry 18262 28425 85295.
Po 1,000 zł. na N-ry 11648 54996 69396 70076 139507 146102 152647.

Po 500 zł. na N-ry 20570 14476 25619+ 26191 27314+ 42420 73306+ 83944 121250 125836 131641 132583 132714 143801 144146.

Po 400 zł. na N-ry 503 10196 10586 26907+ 32913 34697 41921 44260 45886 47556 51267 55796 65920 91266 93536+ 102085 105710 118584 133558 134683.

Po 300 zł. na N-ry 436+ 3324 7922 15742 27272 27669 29828 31111+ 31721 41437 48275 63893 53110 54934 61047 76898+ 70865 72522 76672 77770 79450 79886 80310 81607 82996 83451+ 84706 89380 94659 9707 97624 95414 100471 100574 102330 102775 104757 107093 109854 115258 117786 116561 119816 119789 130321+ 131972 134045 138722 141353+ 141446 149916 150286 151321 152891.

Po 250 zł. na N-ry:

120 53 440 77 655 60 717 67 894 979 1038 90 94 732 190 55 2029 59 165 342 48 487 605 3021 56 185 417+ 26 505 86 706 737 4544+ 90 621 46 713 889 97 5093 150 330 51 589 91 617 21 707 871+ 6114 234 310 888 7286 346 87 419 56+ 624 987 8134 805 720 864 99 9037 233 62+ 336 423 713 35 61 934 10098 744 916+ 11074 134+ 408 583 739 885 96 12037 428 557 63 794 13373 83 443+ 679 844 944 14002 30+ 122 78 263 322 97 470 501+ 674 911 15027 165 206+ 456 74 643 98 810 16297 472 573 609 34 58 869 17068 84 156+ 92 203 503 631 799 821 9006 18016+ 71 87 164 396 968 76 19010 93 138+ 71 348 660 91+ 743+ 54 854 20022 319 698 976 21009 72 110 61 203 15 402 96 922 41+ 22152 488 891 23482 662 939 66 82 24170 580 688 860 25013 67 104 430 527 669 86 738 40 26054+ 397 735 84 27176 257 547+ 95 28308 29064 78 94 58 120 85+ 230 309 460 690 30745 48+ 64 71 930 78 31036 69 307 85+ 489 677 797 836 934 32114 454 57 747 77+ 33512 45 86 34000 285 341 97 628 35089 210 44 464 746 47 839 36224 523 98 726 957 37057 285 302 427 508 85 625 746 76.

38128 202 52 78 419 508 16 45 55 716 39177 268 312 527 98 716 83 40133 251 82 521 740+ 613 952 41291+ 320 417 568 7225 898 42043 15 332 475 673 713 808 4332 344 403 56 50 510 6090 747 955 95 44029 66 468 74 875 939 45281 330 422 76 684+ 820 46078 465 616 853 47137 3008 499 599 818 86 935 48305 51 43+ 76+ 683+ 60 69 465 267 323+ 572 849 846 50279 337 69 606 892 51191 270 464 86 514 41 78 658+ 77 873 83 913 52007 34 141 57+ 336 421 580 904 953 49 900 10 314 44 52 558 603 33 764 966+ 54237 543 66 795 814 90 55062+ 88 163 273 323 93 615 72 98+ 718 29+ 79 927 56009 367 74+ 837 55 57006 52 488+ 502 08 863 923 93 97 40 79 157 594 847 932 59192 358 69 440 47 863+ 937 78 60487 568 611+ 704 56 95 985 61005 285 47+ 451 502 678 7227 810 35 36 47 933 62339 569 633 47 743 52 804 56 943 63094 149 449 605 75 911 13 64162 300 55 575 65061 305 416 543 806 902 66022 84 128 207 85 308 45 91 673 725 67070+ 72 294 513 95 710 800 68043 175 718 69069 113 475 520 48 799 70086 129 58 255 553 754 71114 2989 717 34+ 36 878 969 72035 54 272 98+ 321 44 463 88 568 644+ 751 59 977 73119 586 611 12 74015 231 361+ 437 602 718 51 75040 180 459 727 831 938.

76095 244 84 877 937 78 97 77677 742 92 879 98 78000 55 546 63 622 54 735 96 866 79046 222 362 518 62 939+ 80009 83 367 686 830 81264 474 500+ 815 983 82049 142 452 587 754 83113 294 382 419 529 635 738 63 872 84175 226 503 85048+ 284 511 33 698+ 756 67 838 66+ 86043+ 74+ 175 284 405+ 501 88 92 603 53 719 52 87055 99 133 72 530 52 610 50 52 463 802 60 87 952 88010 26 183+ 268 415 777 932 89244 710 95 90029+ 374 597+ 608+ 14 768 74 91619 93 102 92965 761 93127 290 493 622 51 763 86 910 94138 448 661+ 744 79 821 31 95168 246 535 45 71 79 602+ 31 59 820 980 96033 233 95 535 845 57 97074 539 699 98185 208 557 99371+ 581 927 100107 228 352 81 859 623 750 963 101036 285 544 633 826 93 98 102018 181 480 762 103198+ 234+ 329 489 706+ 104268 819 910 80 953 105126 206 325 87 515 93 707 940 130 23 206371 555 107557 67 730 52 108033 241 464 792 825 968 94+ 109394 458 598 984 110148 53 748 61 111075 187 305 07 493 92 112170 93 543 784 93+ 207 47 704 94 95 827 28 113167 216 486 860.

114077 200+ 369 85 664 938 115011 545 47 87 602+ 05 42 776 78 847 940+ 126963 240 385+ 59 514 98 779+ 880 934 [illegible] 117148+ 71 [illegible] 433 534 57 76 659 97 713 58864 81 933 118019 168 362 462 98 951 119234 606 720 802 995 120119 237 383 469 574 674 714 45 880 913 25 121021 42 72 73 192+ 249 344 552 927 36 122065 181 226 308 406 686 803 123034 49 262 590 734 153 823 124052 146 200 300 27+ 706 125205 428 526 63 707 33 965 126028 53 121 30 253 811+ 72 127037+ 100 294 347 94 577 753 813+ 40 969 92+ 128027 95 386 780 864 129098 371 611 37 702 96 130019 235 387 536 648 872 131107 272 481 899 928 132038 68 95 208 348 64+ 546 783 133018 72 76+ 84 513 733 55 134691 709 135299+ 637 43 822 24 974 136082 88 192 261 373 76 471 518 61 865 68 944 137074 242 66 87 346 582 757 904 59 87 138036 65 270 456 592+ 932 139045 237+ 87 314 48 417 18+ 982 140032 96 321+ 542 636 93 713 79 811 25 98 901 45 65 141161 209 673 849 142176 240 611 17 32 804 143060 113 256 470 730+ 810 934 77 144571 94 620 97 762 145048 185 258 470 502+ 759 86 930 146005 65 93 388+ 596 649 715 34 63+ 811 147062 303 23 69 613 819 89 148367+ 525 772 81 912 59+ 149079 205 587 669 710 47 827 150108+ 340 57 70 407 684 724+ 85+ 889 962 151141 213 73 326 582 605 24 45 75 738+ 78 87 89+ 899 152044 193 637+ 710 853 891+ 153086 151 71 96 418 705+ 863 154087 78 120 232 759 863.

די לאגע אויפ'ן לאדזשער באנוועל-מארק

(אג) אויפ'ן לאדזשער מארק פון באנוועל גארן האט זיך די לאגע די לעצטע וואך פערערגערט. די פעראינטערעסירטע ספערען ערקלערען דאס מיט די אפטע וואקלונגען פון די פרייזען אויף באנוועל אויף דער ניו-יארקער בערזע. עס איז דעריבער אויסערגעוועהנליך שווער צו מאכען א קאלקולאציע פון גארן. צוליב די שווערע בעדינגונגען קויפען נישט די היגע שפינער ווי אמאל, גרעסערע זאפאסען באנוועל, נאר זיי קויפען צו דאס נויטיגסטע וועלענדיג, צוליב די אפטע פרייז-ענדערונגען, אויסמיידען פערלוסטען.

אין שייכות דערמיט, וואס עס האט זיך לעצטענס אויך אפגעשטעלט כמעט אינגאנצען די שפעקולאציע טראנזאקציעס מיט באנוועל גארן, וואס זענען געמאכט געווארען אויף גרויסע סומען פון די דאלאר בעזיצער, וועלכע האבען אויף אזא אופן געוואלט זיך פערזיכערען זייערע קאפיטאלען, האט זיך די נאכפראגע אויף גארן שטארק פערקלענערט. פון דער אנדערע זייט איז אויך איינגעטרעטען א שטילשטאנד צוליב דעם, וואס עס איז פערענדיגט געווארען דער זומער סעזאן.

לויט דער מיינונג פון די פעראינטערעסירטע קרייזען דארף מען אבער ערווארטען, אז שוין צום סוף פון לויפענדען חודש, ווען עס וועלען זיך אנהויבען די פארברייטונגען צום ווינטער סעזאן וועט זיך די נאכפראגע אויף גארן ווידער פערשטארקען.

3 יאהר פאר 2 פראשקעס

בעקומט מען... פאר וועלען פטור ווערען א ווייב

(א) דעם 16 מאי ה. י. איז דאס געשעהעניש געשעהען....

— בישט אכטענדיג וואס אויף דער וועלט איז געווען אזא ליכטיגער, שמעקעדיגער בעו-חודש, ווי ס'איז דער חודש מאי — האט דער לאדזשער פאל-בערעכטיגטער בירגער סטאניסלאוו קאצפין (פון ספארנא 111) בעשלאסען פטור צו ווערען פון זיין 28-יעהריגער ווייב, העלענע.

האט ער איהר גראד אין דעם טאג א ווארף נישט געטאגט, באר אריינגעשאטען איהר בלויז אין טיי צווי פראשקעס וועראנאל.

— וואס זאל העלענע וויסען — האט זי גענומען און דאס גלעזעל ווארעמס אויסגעטרונקען.

זי האט אבער באלד בעקומען אזא בויכווייטאג, אז — הימעל עפען זיך.

עס איז אנגעקומען פאגאטאוויע, און טיפער געזאנק פון איהר קאכאנעם מאן, סטא-שעק'ן איז ארויס, ווי בוימעל אויפ'ן וואסער.

נעכטען האט ער בעקומען פון געריכט א פסק — דריי יאהר צו זיצען.

גנבות

(2) פון טויבע גיטלער'ס געוועלב (פאלוד-ניעווא 34) האבען גנבים צוגענומען וועקסעל-בלאנקעס, פאסט- און סטעמפעל-מארקען אויף א סומע פון 300 זל.

אין דער וואוינונג פון מאריאן דעבקאווסקי (עמיליא 53) האבען זיך אריינבעקומען גנבים און צוגענומען 3 אנצוגען, וועש און סחורה אויף 900 זלאטעס.

יונגערמאן דערטרונקען בעת'ן באדען

פייערלעשער איהם ארויסגענומען א טויטען

(2) אין שייבלער'ס טייכעל, עמיליע 33 האט זיך נעכטען געבאדען דער 29-יעהריגער יאנוש פרים, אנ'אנגעשטעלטער ביי דער פירמע „שייבלער און גראמאן". פלוצים האט ער פערלוירען דאס גלייכגעוויכט און גענומען טרינקען. די פייערלעשער האבען איהם ארויסגענומען א טויטען.

ריזען - ערפאלג פון מיכאל מי-כאלעסקא און בעטי סימענאוו

אין „פילהארמאניע"

אזא גרויסען סוקצעס ווי ס'האט דער גרויסער אמעריקאנער סטאר מיכאל מיכאלעסקא און די פענאמענאלע זינגערין בעטי סימענאוו אין דעם גרויסען אפערעטען-שלאגער „דער לעצטער טאנץ" האט נאך קיין שום יודישער אקטיאר ביז יעצט נישט געהאט. דאס טעאטער איז יעדען טאג אויס-פעקויפט, הונדערטער מענשען געהען אוועק פון דער קאסע אהן בילעטען.

כדי צו געבען די מעגליכקייט די ברייטע מאסען צו בעוואונדערען דעם סטאר מיכאלעסקא קומט פאר היינט, זונטאג, 12 בייטאג א גרויסע ביליגע פריהמארגען-פארשטעלונג אין האלב 10 אוונט ווערט ווידער געשפילט די שלאגער-אפערעטע „דער לעצטער טאנץ".

טרינקען בראנפען און רעסטא-ראנען איז ווייטער פערבאטען

ס'איז נאר ערלויבט פערקויפען אויף ארויסצוגעבען

אין שייכות מיט די בעמיהונגען פון רעס-טאראטארען-פעראיין, האט די צענטראל-מאכט אין ווארשא ערלויבט צו פערקויפען שפירט אין די רעסטאראנען.

טרינקען בראנפען אין די רעסטאראנען איז ווייטער פערבאטען. ס'איז נאר ערלויבט דער פערקויף „נא ווינאס".

איבערגעכאפט די מאס

(א) אויף מאקארעוויטשא 4 האט זיך פער'סמט מיט אלקאהאל דער 31-יעהריגער סטאניסלאוו יאר-ביצקי.

ער האט משמעות שטארק איבערגעכאפט די מאס און מ'האט צו איהם געמוזט ארויסרופען פאגאטאוויע.

זעלבסטמארד

(א) אין איהר אייגענער וואוינונג אויף שלאנ-קא 28 האט זיך געסמ'ט מיט סובלימאט א געוויסע מאריא קוטשקאווסקא — א פרוי פון אנ'עלעקטריאו ביי אנגעשטעלטען.

פאגאטאוויע האט זי אין א געפעהרליכען צו-שטאנד אפגעפיהרט אין קריין-שפיטאל.

ניי - ערעפענטע פירמע „מאור"

ווי מען אינפארמירט אונז עפענט קירצליך דער לאנג-יעהריגער לייטער פון דער פירמע איבעשיץ ה' א. וואילאנד א געשעפט פון טריקאטאוש א. פ. „מאור" אויף פעטריקאווער 33, אונטער זיין פער-זענליכער לייטונג.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע" נארוטאוויטשא 20, דיר.: ד. צעלמייסטער

היינט, זונטאג 12 בייטאג א פריהמארגען-פארשטעלונג

פון 50 גר. ביז 1.70

היינט, זונטאג, האלב 10 אוונט

גאסטשפילען פון דעם גרויסען אמעריקאנער גאסט, דער שטאלץ פון דער יודישער אפערעטע

מיכאל מיכאלעסקא

צוזאמען מיט דער פענאמענ. פרימאדאנע בעטי סימענאוו אין דער גרויסער אויסערגעוו. אימפאזאנטער אפערעטען-שלאגער אין 3 אקטען, (6 בילדער), 30 נומערן געזאנג און טענץ, רעקארד-שלאגערס איינס-ביי-איינס

דער לעצטער טאנץ

אין דער אפערעטע „דער לעצטער טאנץ" נעמען אנטייל איבער 50 פערזאן, א טעמפא-צוזא-מענשפיל פון די בעסטע יודישע ארטיסטען אין פוילען. א פערגרעסערטער כאר, באלעט, ארקעסטער. דער סך-הכל: דאס שענסטע פון שענסטען, דאס בעסטע פון בעסטען. אזא פאר-שטעלונג האט מען נאך אין לאדז נישט געזעהען. —::— קומט און איבערצייגט אייך!

פריי-קארטען און הנחה-בילעטען נישט גילטיג.

רעקארד פון ביליגקייט אין „קאנסום"

יעדע ראציאנעלע פיהרונג פון אנ'אונטערנעה-מונג, דארף גיין אויף דער ליניע, צו מאכען וואס א גרעסערען אומזאץ, און דאס איז באר מעגליך, ביים שטעלען א קליינעם פערדינסט. און אויף דער ליניע גייט טאקע דאס איינאייציגע ביי אונז אין שטאט, ווארען-הויז „קאנסום" ביי דער „ווידזשע-ווער מאנופאקטור", וואו עס ווערען פערקויפט אלע ארט וועש, קאנפעקציע, וואל, זייד, גאלאנטעריע, שיך, שטרימפ, שקארפעטען, ווי אויך קאלאניאל-סחורות, צו אויסער'סט ביליגע פרייזען, „קאנסום" בעזיצט אויך דעם אויסשליסליכען פערקויף פון רעשטען, בראק און סעקונדע, אויסארבייטונג פון „ווידזעווער מאנופאקטור" וואס ווערען פערקויפט לויט געציילטע פאבריקס-פרייזען. ס'ווערען אויך לויט אנ'אפמאך מיט סאוויעט-רוסלאנד ארויסגעשיקט פאסט-פעקלעך קיין רוסלאנד.

5 און 9 סימפאניע פון בעטהאווען

גרויסער סימפאנישער קאנצערט אין העלענאוו

אין די היגע מוזיקאלישע קרייזען גרייט מען זיך שטארק צו דער בעטהאווען-פייערונג וואס וועט פארקומען אין די נאהענטסטע טעג אין העלענאוו.

אויף דער דאזיגער פייערונג וועט צום ערשטען מאל אין דעם סעזאן געגעבען ווערען די 5-טע און 9-טע סימפאניע פון בעטהאווען.

אין קאנצערט בעהמען אנטייל אויסער דער שטארק פערגרעסערטער ארקעסטער אויך א רייהע באקאנטע סאליסטען פון ווארשא.

פולשטענדיגער שטילשטאנד אויפ'ן לאדזשער דאלאר-מארק

(אג) אויפן לאדזשער דאלאר מארק האט נעכטען געהערשט א פולשטענדיגער שטילשטאנד. קיין טראנזאקציעס זענען בכלל נישט געמאכט גע-ווארען, נאכמעהר צוליב דעם, וואס די בערזע אין ווארשא ווי אויך די בערזע אין לאדז זענען נישט געווען טעטיג. דער אריענטאציע קורס איז נעכטען געווען 6,57-6,55 זל. באנק פאלסקי האט פאר דאלארען געצאהלט 6,50 זל.

יודען געדענקט!

היטלערישע באנדעס פייניגען אייערע ברידער אין דייטשלאנד!

אייער געוועהר געגען זיי איז באיקאט אויף סחורות פון דייטשלאנד!

בעפאלען און געשטאכען א קצב

(2) פאר'ן טויער פראנציסקאנער 47 איז גע-טען איועגד בעפאלען געווארען דער 23-יעהריגער קצב סטאניסלאוו אנדושיאק, פון קילינסקיגא 57 דער אנפאלער האט איהם געמאכט עטליכע וואונדען און אנטלאפען. א. איז אין א שווערען צושטאנד אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

פאהרט א לעטניק צוריק פון דאטשע

ווערט ער „בעארבייט" פון א קעשענע-גנב

(2) אלעקסאנדער פאוולאק (באלוטער מארק 6) איז נעכטען געקומען פון דער דאטשע כדי צו ער-לעדיגען א געשעפטליכען ענין. ווען ער האט אויפ'ן טראמוואי געוואלט בעצאהלען פאר'ן בילעט, האט ער זיך דערוואוסט אז מ'האט ביי איהם ארויסגע-צויגען דעם פארטפעל מיט 50 זל. און וועקסלען אויף א גרעסערע סומע, דער גנב איז נעלם גע-ווארען.

מאסקען - באל אונטערן פרייען הימעל

פרעסע - רעדוטע פון זשורנאליסטען-סינדיקאט אין „העלענאוו"

שבת דעם 26-טען ד.ח. אדענט אין דער זשורנאליסטען-סינדיקאט א גרויסע גארטען-פע-ר ווילונג אין „העלענאוו".

די פערוויילונג וועלכע איז פערבונדען מיט א מאסקען-באל פערשפרעכט צו זיין זעהר איבטערע-סאנט. ס'וועט אויך געגעבען ווערען א רעוויע פון די בעסטע ארטיסטען.

די פרעסע-רעדוטע איז די סענסאציע פון היי-יאהריגען זומער-סעזאן.

Dr. med.

L. Berman

צעגעלניאנא 15, טעל. 07-149

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער- שוואכע-בעהאנד-לונג און ספעסועלע בעראטונג.

אלע ארט אנאליזען.

נעמט אן פון 8—11 און 4 -8 אוו. זונטאג פון 9- 1 בייטאג

פאר אונבעמיטעלטע — ליגטשניצע-פרייזען.

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

4-טע קלאס — 3-טער טאג

20.000 zł. na Nr. 84548+.

Po 10.000 zł. na N-ry 21480 116038.

Po 5.000 zł. na N-ry 32060 63644 72918 94114.

Po 2.000 zł. na N-ry 32782+ 47659 116299 140609.

Po 1.000 zł. na N-ry 19452 31749 45949 66497 68282 99652+ 110044 120982 135001+ 137982 149129 151512 153546.

Po 500 zł. na N-ry 28935 43362 43594 73574 78998 90927 97892+ 98587 105650+ 111104+ 120222 122607 136629 139206+.

Po 400 zł. n N-ry 4345 116164 13425 20948 21076+ 23960 28611 39438 40774 50282 52564 56864 59478 76789+ 80494 82145 93484 100388 104854 112025 113015 115711 133953+ 143776.

Po 300 zł. n N-ry 2163+ 5309 6685 7100 9459 15660 17011 18789 24316 25135 26065+ 27540 28632 29092 29243 31879 36779 38321 39290 42012 47447 61564+ 67561 67632 67844 68061 71237 73470+ 76685 78004 78865 79017+ 79795 79820 79953 82568+ 88141 88784 91052 91378 9172 93622 109969 109991 110838 115049 118890 121017 122232 125276 125451 129955 131756 132160 133224 136226 146385 147072 152708.

Po 250 zł. na N-y:

36 127 420 53 658 773 9 1193 1093 109 69 281 95 302 82+ 445 609 2024 94 147 285 88 610 769 3210 462 67 518 746 846 4070 78 115 285 378 83 539 908 5021 48 62+ 115 212 80 83+ 6384 911 15 7179 410 539 608 83 99 959 8030 124 81+ 403 801 938 9097 113414 748+ 81 10235 57 79+ 596 926 11072 109 375 905 57 12139 277 340 604+ 765 978 13065 620 726 71 823 99 951+ 90 14314 456+ 528 618 783 15153 91 748 84 868 79 16037 80 319 27 58 402 895 911 17233 77 516 693 832 41 928 18303545+ 753+ 919+ 19172 241 322 894 20050+ 204 62 534 632 737 803 36 926 21036+ 95 195 376 470 611 818 22074 426 545 799 918 23060+ 147 400+ 18 591+ 663 825 981 24294+ 309 18 405 18 47 62 633+ 54 784 25035+ 51+ 326 66 471 568 621 908 26267 347 585 686 719 954 58 27438 588 610 773 28172 307 22 80 482+ 600 10 524 995 29083 380 701 32 34 836 985 30102 56 529 55 689 716 826 68 74 92 31020 55 59 500 614 738 889 32126 73 371 313 53 524 28 681 34148 238 445 92 907 35013 189 279 89 414+ 36 41 775+ 807 16 76 36140 389 97 530 700 37247 494 515 715 23 831 76.

38030 317 477 530 42 602 24 734 881+ 973+ 39027 849+ 40029 256 639 51+ 59 903 41150 512 22 700 78 42107 273 342 484 622 26 878 84 978 43002 239 300 05 17 23 65 784 813 44087 510 32 615 715 87 934 54 76 81 45158 306+ 18 20 454 60 752 872 46002+ 104 21+ 26+ 309 913 47012 157+ 99 218 381 478 508 48008 49 192 221 441 65 85 719 25 854 926 40 49010 83+ 213 72 357 464 519 762 88 813 76 974+ 50184 219 302 690 51017 76 209 16 21 31 324 612 38 700 811 925 52332 276 395 623 795+ 894 53129 80 330 474 82 512 632 39 740 851 54306 437 7 21 5514 214 565 895 903 91 56222 95 347 493 636+ 796 822 57133 390 625 46 77 745 73 91 985 58049 282 304 411 622 783+ 59099 122 206 528+ 73 827 60122 370 86 446 537+ 670 810 93 935 61216 72 716 54 69 972 73+ 62149 288 426 576 615 23 96+ 782 63008+ 85 476+ 290 386 459 587 826 64048 270+ 71 414 664 714 74 860 65014 129 299 485 680+ 6230 356 462 783 941 67109 208 404 688 709 807 987 68209 24 312 550 681 842 69115 260 340 98 436+ 944 70230 67 327 420 695 97 768 71070 147 382 498 787 959 60 72242+ 56 336 490+ 505 19 776 831 63 73033 55+ 186+ 298 336 93 95 565 776 904 59 74139 79 553 620 75043 80 140 51 239 77+ 336 418 690 774 846+ 98 912 71.

76003 57 152 82 215 592 77006 189 285 529 90+ 94 97 657 65 708 865 78021 53 107 94 348 403 539 733+ 999 79337 423 500 93 649 824 80252 379 582 87 849 987 81068 149 455 959 86 82195 273 79 363 418 536 714 84 83008 200 510 4048 140 211 74 641 47 917 68 85073 293 358 670 71+ 772 824 99 999 86435 76 646 87008 478 596 667+ 88142 482 89129 291 312 34 431 649 824 992 90108 25 429 740 982 91063 110 317+ 46 709 76 92106 10 202+ 396424 558 815 49+ 97 983 93112 226+ 390 490 558 689 702 55 801 19 30+ 941 94000 83+ 373 506 46 788 830 56 935 95114 341 89 696 917 866 96130 47 255 398+ 921 97035 125 277 318 46+ 66 696 378 966 98176 353 760 99196 249 63 94 314 554 873 100010 113+ 258 425 721 24 866 983 101143 44+ 275 73 554 631+ 731 848 102072 146 79 93 491 566 691 731 848 103239+ 437 550 630 878 963 104043 169 959 105014 16 105 21 22 344 61 727 858 959 88 106002 40 111 94 332 77 432 544 697 747+ 945+ 107013 672 840 43 108052 334 64 486 89 787 899 109163 219 522 81 719 99 110135 211 56 318 660 72 111031 161 406+ 706 78 112296 749 802 903 30 95 113115 87 258 312 41 43 92 799 801.

114483 716+ 902 07 115022 24 272 406 770 888 116257 448 784 877 78 117737+ 59 818 982 117025+ 75 169 283 482 119139 60 97 221 424 62 562+ 674 719 24+ 92 120092 233 424 55 645+ 759 894 943 11169 207 347 576 831 65 912 25 122302 17 464 529 74 769 123015 36 69 95 339 485+ 564 71 688 93 824 947 124073 105+ 687 919 44 48 77 125088 186 317 706 126040 141542 537 944 127077 142 850 128621 848 943 129226 387 96 467 627 899 130124 151 265 322 23 83 403+ 691 710 21 31 74 889 996 131092 103 41 452 564 65 74 89 132006 53 78 231 327 408 28+ 69 556 95 673 700 960133213 392+ 438+ 78 669 798 99 863 952 134033 126+ 76 342 791 801 961+ 135373 508 696 136061 173 218V 823 86 906 137061 227 93 402 874 915 49 138398 432+ 51 86+ 500 20 63 677 785 956 68 73 13009 205 50 657 745 824 140011 501 59 762 85 977 141009 61 306 420 703 925 97 142501+ 51 683 735 96 143293 981 83 144039 151 209 97 443 62 632 812 37 44 55 956 145320 465 524 32 762 90 886V 912 146135 80 81 308 449 710 17 147155 82 571 922 148223 538+ 70 654 740 92 973 149135 286 331 540 812 39 980 150094 250 377 565 78 662 956 151446 526 668 750 836 81 152026 682 909 48 73 153081 229 45 556 655+ 72 914 82 154092 308 513 56 964.

טעלעגראמען

א דונער האט אריינגעטראפען אין א גרופע פון 150 קינדער

פאריז, 12 (ספ. טעל.)

אויף א פליאזשע נעבען שערבורג האט א דונער אריינגעטראפען אין א גרופע פון 150 קינדער פון א קאלאניע, וואס האבען גראד אין דעם מאמענט געמאכט גימנאסטישע איבונגען.

צוויי קינדער זענען דער'הרג'עט געווארען אויפ'ן ארט און אנ'ערך 20 זענען פערוואונדעט געווארען.

פרעזידיום פון וויזא-קאנפערענץ

אויפגענומען דורכ'ן טשעכישען מלוכה-פרעזידענט

פראג, 12 (יט"א טעלעגראפיש)

די וויזא-קאנפערענץ ווערט פארטגעזעצט. דאס פרעזידיום איז אויפגענומען געווארען דורכ'ן מלוכה-פרעזידענט.

עס האבען גערעדט: פרוי וויצמאן און פרוי סעמיועל.

זיי האבען אויך געלייגט א קראנץ אויפ'ן קבר פונ'ם אומבעקאנטען זעלנער.

דער קאמף מיט'ן היטלעריזם אין לוקסעמבורג

פאריז, 12 (ספ. טעל.)

דאס פירשטענטום לוקסעמבורג הויבט זיך אן צו שיצען פאר דער טעטיגקייט פון די היטלעריסטען.

לעצטענס האט דער שטאט-ראט פון שטיינסעל אנגענומען א בעשלוס, לויט וועלכען עס ווערען פערווערט אלע פערזאמלונגען, ארגאניזירט דורך דייטשע אדער הײמישע נאציאנאל-סאציאליסטען.

חוץ מזה זאלען ארויסגעשיקט ווערען פון לאנד אלע פרעמדלענדער, וואס זייער טעטיגקייט בעדראהט מיט עפיס דער עפענטליכער ארדענונג — ובפרט טאקי די היטלעריסטען.

פערשוואונדען געווארען די בעריהמטע טענצערין לאדא האלאמא

ווארשא, 12 (טעלעפאניש)

דא איז פלוצים פערשוואונדען געווארען די בעריהמטע טענצערין לאדא האלאמא.

זי איז אוועק פון דער פארשרעלונג און איז נעלם געווארען.

מען האט זי ארומגעזוכט אין גאנץ ווארשא, און דערווייל נישט געפונען.

לעצטענס האט זי שטארק געליטען אויף די נערווען.

טאנצען זאל מען זיי דער שווארץ-יאהר!

לייפציג, 12. (ספ. טעל).

אין דער געגענד פארהערנעק האבען די בעקאנטע ביירישע באר-אנשטאלטען אויף אנ'עפענטליכען ארט ארויסגעהאנגען א שילד: „א דייטשע פרוי טאנצט נישט מיט א יודען!"

ראדיא-פראגראם

זונטאג, דעם 13 אויגוסט 1933

10,00 טראנסמיסיע פון לעמבערג, 11,00 יעהרליכער מוזיק.-פעסטיוואל אין זאלצבורג, 12,45 קאמוניקאט, 12,50 גראמאפאן, 1,00 טראנסמיסיע פון דער ווארשאווער פילהארמאניע, 3.00 גראמאפאן, 4,00 פראגראם פאר יוגענד, 4,15 טראנסמיסיע פון לעמבערג, 4,30 קאנצערט, 5,00 רעפערעט, 5,15 קאנצערט פון פוילישע פאלקס-מוזיק, 6,00 גראמאפאן, 6,40 פערשידענעס, 6,55 ספארט פון לאדז, 7,00 טראנסמיסיע פון לעמבערג, 7,40 פאסט-קעסטעל, 8,00 קאנצערט, 8,50 אווענד-פרעסע, 6,00 אוידיציע, 10,00 טאנץ-מוזיק, 10,25 ספארט פון דער פראווינץ, 10,40 קאמוניקאטען, 10,45 טאנץ-מוזיק.

■ ■ ■

אויסלאנד

11,00 וויען – קאנצערט פון שטרויס שאפונגען, 12,40 וויען – סימפ. קאנצערט, 5,10 מינכען – אפערע פון וואגנער, 7,30 ריגא – וואגנער-אווענד, 8,30 מיילאנד – אפערע, 9,00 בריסעל – סימפ. קאנצערט.

Dr. med.
I. Rozenfeld
אוירען, נאז און האלז-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
8 זאוואדזקא 8, טעל. 241-53
נעהמט אן פון 4.30–2.30

לעבער אויף דער מאשין
ווערען אנגענומען אויסצוגייען ביי
ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס
ס'ווערט געזוכט א טיכטיגער אנגעשטעלטער, פערקויפער, וועלכער זאל זיין בעקאנט אין דער סוויטער-בראנזשע. אפערטען אין אדמיניסטר. אונטער "J."

רעפעזירקעס צו סוויטערס ווערען געזוכט. צו מעלדען זיך וסכאדניא 66, ביי קאלמאוויטש. 4165

ראקאלען
זאפארט געזוכט צוויי גרויסע צימערן צווישען פלאץ קאשטשעלני און באלוטער מארק – חודש'ליכע צאהלונג. אפערטען אונטער „זיכערער צאהלער". 4107

וואוינונגען, 3 צימערדיגע, 6 צימערדיגע, פארטער-לאקאלען אויף פאבריקען, גאראזשען. טרוקענע קעלערס צו פערמיטען אויף פאלודניאווא 28. 4155

צו פערמיטען א וואוינונג ערשטער שטאק פון 2, 3 צימער און קוך גלייך פון זוירט קאנסטאנטינער 16. צו ערפאהרען ביים וועכטער.

פערשידענעס
מאטארען עלעקטרישע נייע און גענוצטע געלעגענהייטליך. ביליגסטע קוועלע. אויסבעסערונג, איבערוויקלונג פון מאטארען, דרעקסלען פאנעוועקס, אויסארבייטונג פון אויפרודערער, קאלעקטארען, עלעקטרישע אינסטאלאציעס
Inż. Reicher, Południowa 28, tel. 21-000. 4156

א 3 שטאקיג-הויז מיט א פראנטאווע פלאץ ביי דער בושעשינער גאס, אויסנאהמסווייזע ביליג 28 טויזענט זל. צו זעהן פערקויפען. צו ערפאהרען אין אדמ. 4190

KONSUM
PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.
ROKICIŃSKA 54. Dojazd Tramwajami 10 i 16
עמפפעהלט זיינע רייך-פערזעהענע אבטיילונגען:
דאמען-, הערען- און קינדער-
וועש
טיש-בעדעק און איבערציג
ווי אויך שירצען
ווידזעווער אויסארבייטונגען, מארקע OK פון דער העכסטער קוואליטעט, וואס איז ביז איצט נאך נישט אויסגעארבייט געווארען.
אונגעוועהנליכע געלעגענהייט!
רעשטלעך, סעקונדא און בראק
קאלאניאל- און ערנעהרונגס-סחורות א.ז.וו.
אויסשליסליכע דערלויבניש אויף ערויסצושיקען סחורה און לעבענס-מיטעל-סחורות נאך רוסלאנד ז.ס.ס.ר.

Dr. med.
M. JAKOBSON
כירורג
צוריקגעקעהרט
ulica Dra Sterlinga 22
(Nowo-Targowa) tel. 174-42.

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
צוריקגעקעהרט
נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9 — 1 פארמיטאג.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

כירורגישער קאבינעט
Dra med.
M. Kantora
איז געווארען א בערגעטראגען אויף זשעלאנא 5
טעל. 112-22
נעהמט אן פון 1–3 און פון 6–8 אוו.
לעטשניצע-פרייזען.

Lekarz-Dentysta
Jakób Karmazyn
2 Południowa 2
צוריקגעקעהרט.
נעמט אן פון 9–1 און פון 3–7 נאכמ.

Z pełnemi prawami (Kategorja A)
GIMNAZJUM ŻEŃSKIE
i PRYWATNA SZKOŁA POWSZECHNA
Marji Hochsteinowej
Wólczańska 23
tel. 214-27
די קאנצעלאריע נעהמט אן די איינשרייבונגען פון נייע שילערינס טעגליך פון 9–14 און פון 17–19.
4102

Z prawami gimnazjów państwowych
GIMNAZJUM ŻEńSKIE
i Szkoła Powszechna
Eug. Jaszuńskiej-Zeligmanowej
ul. Południowa 18, tel. 168-82
איינשרייבונגען פון נייע שילערינס נעהמט אן דער סעקרעטאריאט טעגליך אין די שעה'ן פון 10—13 און פון 16—18.
דער שכר-למוד אין דער פאושעכנע שולע איז פערמלענערט

Okazja!
2 powozy, 1 furgon piek. na gumach, 1 resorka, 1 rolwaga nowa okazyjnie do sprzedania. Przyjmuje wszelkie roboty oraz kucie koni.
A.OSMOLSKI
Łódź,
ul. Lipowa 39.

ווערקשטעל
שירמס
פון
און שפאציר-שטעקענס
ס. פייגענבוים
לאדז, נארוטאוויטשא 19

עמפפעהלט אין א רייכען אויסוואהל פון קאלירטע דאמען- און מענער-שירמס און שטעקנס צו קאנקורענץ-פרייזען. נעהמט אן אלערליי רעפעראטורען פון שירמס און שטעקנס.

Dr. med.
S. Kantor
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען.
בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע
וואוינט יעצט אויף
90 פיעטריקאווער 90
טעל. 129-45
נעמט אן פון 8–2 בייטאג און 5–9 אוו.

לעטשניצע כראברעגא 4
רוג זגערזשער 87
נעהמט אן קראנקע פון אלע ספעציאליטעטען
וויזיט 3 זל.
ווענעראלאגישער קאבינעט. 3371

לעטשניצע
זגערזשער 17
נעהמט אן קראנקע אין אלע ספעציאליטעטען
פון 9 פריה ביז 7 א זייגער אוונט.
וויזיט 3 זל.

פאהרען אויף א ראווער
קען מען זיך אויסלערנען אויף דעם
וועלאדראם,
קאנסטאנטינער 16
דארט ווערען אויך אויסגעבארגט ראווערען אויף אויספלוגען. עס ווערען אנגענומען אלערליי רעפעראטורען פון ראווערען צו ביליגע פרייזען. 4121

פייער און גנבות-
פערזיכערונגען
אויף לייכטע בעדינגונגען ערלעדיגט שנעל און פינקטליך דאס בעקאנטע פערזיכערונגס-ביורא
שיינבערג,
39 פילסודסקיעגא 39.
טעל. 129-04.
בעמערקונג: אגענטען ווערען אנגענומען געגען פראוויזיע און פעסטע געהאלט טעגליך פון 8—11 פארמיטאג. 3791

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה
פאר'ן טעקסט—8 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט שפאלטען
אין טעקסט—40 . . . . . —60 . . . . . 4 .
נאכ'ן טעקסט—12 . . . . . —18 . . . . .
אויסער דער שטאט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז: אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדריקען די אנאנס אדער צוריקצואהלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און טעקסט פון די אנאנסען איז דער פערלאג ניש ט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat". Piotrkowska 24.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman